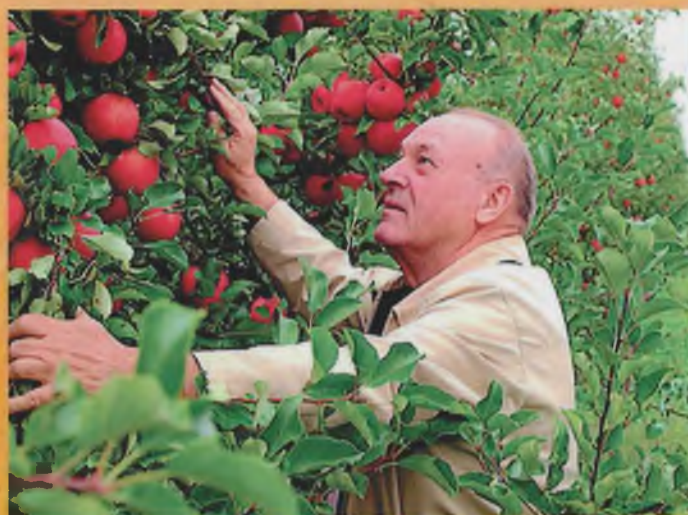

Василь ВАСКАН

Серія «РОДИНА»

КОЛОС ГЛІГОРА

**До 80-річчя
Степана Савовича Глігора**

Степи не сплять,
Туманом вкриті.

Е-гей! Земля.

Поля у житі.

А-ну, Вставайте

На зорі,

Гуртуймось,

Літо на дворі.

І кличе небо

Голубине.

О! Вже жнива! Вперед,

Родино!

Святкова пісня Степанові Глігору на честь 80-річчя

КОЛОСЯ ЗОЛОТЕ

Сл. Василя Васкана

Муз. Івана Дера

Помірно

Музична партитура для голосу та фортепіано. Пісня складається з восьми рядків нот, кожен з яких має відповідний текст під ним. Ноти написані на п'ятилінійних системах у ключі соль мажор (два діжки) та 4/4 ритмічному розмірі. Текст пісні розбитий на складові частини, які відповідають нотним знаменням. В кінці пісні є знак секстона (¶) та розрив (//).

Ле-тять, ле - тять ро - ки над бі - лим сві - том, ле-тять
ви - рій і тво - ї лі - та. При - хо - дить
час ко - ха - ти і си - ві - ти, й тво - я дос -
- тиг - ла ни - ва зо - ло - та. Тво - ї лі - та, як ві - тер над сто
- ша, як той о - рел у
- па - ми, тво - я ро - ди - на, на - че садив - те. Те - бе ві -
го - рах, тво - я зо - ря, мов той ма - як жи - вий, тво - є жит
- та - є піс - не - ю, Сте - па - не, в цей день, тво - є ко - лос - ся зо - л
- тя, то по - ле не - о - зо - ре, а піс - ня
- те. Тво - я ду - // сер - ця, віч - ний ко - лос твій!

8 квітня 2021 р

Летять, летять роки над білим світом,
Летять у вирій і твої літа.
Приходить час кохати і сивіти,
Й твоя достигла нива золота.

Приспів:

Твої літа, як вітер над степами,
Твоя родина, наче сад цвіте.
Тебе вітає піснею, Степане,
В цей день, твоє колосся золоте.
Твоя душа, як той орел у горах,
Твоя зоря, мов той маяк живий,
Твоє життя, то поле неозоре,
А пісня серця, вічний колос твій.

Ти народився, щоб як люди жити,
Були у тебе добрі вчителі,
Ти виріс і твої з тобою діти,
На кров'ю й потом скроплений землі.

Приспів:

Сьогодні в гості, люди йдуть до тебе,
На рушнику дарують білий хліб.
А квітень твій благословенний небом,
Бо хліб ти сієш на своїй землі.

Приспів:

*Народний артист України
Іван Дерда*

Василь Васкан

Серія РОДИНА

КОЛОС ГЛІГОРА

*До 80-річчя
Степана Савовича Глігора*

Видавничий дім
«РОДОВІД»
Чернівці
2021

ББК 84(4УКР)6

В19

Василь ВАСКАН.

Із серії «РОДИНА».

Колос Глігора. До 80-річчя Степана Савовича Глігора. – Чернівецький обласний видавничий дім «РОДОВІД», 2021 р. 160 с.

© Василь Васкан, 2021

© Видавничий дім «РОДОВІД», 2021

І. ВІТАННЯ ЮВІЛЯРУ

ЗДІЙСНЕНА МРІЯ

*Дорогий ровеснику і сусіде!
Видатний Аграрію України!
Вельмишановний ювіляре!*

Дорогий Степане Савовичу!

Бажаючи якнайшвидше і масштабніше привітати Вас, Степане Савовичу, із днем народження у 80-ту вашу Весну, не повторюю всіх ваших рангів, про них майже все написано у Вашій книзі «Погляд сквозь дни и годы» (Погляд крізь дні і роки), а про Ваші нагороди, – а їх стане в ці дні ще більше, варто доповнити у Вашій наступній книзі.

Вітаючи вас, хочу зразу ж поздоровити Вас із оригінальним відкриттям, яке Ви здійснили у Вашій книзі.

По-перше, вами точно встановлено і науково підтверджено факт, що ми, діти війни, своїм життям і роботою збудували сучасну європейську України, готові інтегруватися у Європу без будь-яких сумнівів. Адже наші українці вже давно там і Європа давно у нас. Ми – космічна держава, член ООН, учасник всіх програм і проєктів, які здатна виконувати і здійснювати цивілізована спільнота.

Наші громадяни відомі у світі: космос, економіка, наука, культура, спорт і демократичні процеси в житті. Наше законне місце в Європі.

По-друге. На прикладі Вашої багатодітної і численної родини Ви доказали, що незалежно від характеру організації економіки все тримається на роботі кожного, професійності і дисципліни, єдності людей і ефективного державного управління. Вся родина Глігорів, від прадіда до правнуків, славиться Трудом і Чесністю. Слава Вам. Пишаємося Вами.

Всі покоління Глігорів – при ділі, а міжнародна «Асамблея ділових кругів» присвоїла Вам – Степанові Глігору – звання «Лицар Вітчизни» за високу національну гідність і активну участь в розбудові Української держави.

Свого часу молодий наш Ювіляр почав з тракториста, а став головою господарства і Депутатом Верховної ради Союзу.

Сьогодні учні і діти Глігора – відомі і успішні громадяни і професіональні бізнесмени – координатори організацій і фірм.

Його вихованець і послідовник Алчіп Рошка – колишній керівник господарства. Виріс до заступника голови облдержадміністрації, заслужений працівник сільського господарства України.

Володимир Кіріл, став головою агрофірми і обирався Народним депутатом України.

Георгій Данчук – відомий економіст, організатор і керівник агропідприємств і фірм, керував податковою службою району, громадський діяч.

Микола Дутка – був головою Новоселицького районного суду.

Олексій Нікітін, Деомід Шова, Олег Мельничук, Євгенія Бойко – були головами РДА.

Мар'ян Тріпак – з економіста господарства виріс до кандидата економічних наук, доцента, директора Подільського спеціалізованого коледжу, заслуженого працівника освіти України.

Іван Баранчан, Іван Сажин – працювали завідувачами райвно. Анна Глігор-Баранчан – працювала керівником відділу культури і апарату РДА.

Марія Нікорич-Глігор – племінниця, голова Новоселицької ОТГ і мер м. Новоселиця.

Лілія Баранчан-Бортич, депутат Чернівецької обласної ради, директор агрофірми «ЮГРО» з іноземними інвестиціями.

Справжніми професіоналами стали сини ювіляра Геннадій і Леонід, онук Артем, підростає ще один Степанчик Глігор, працюють невістки, вчаться юні Глігорята. Нема кінця їхній життєвій дорозі. Хай відгукнуться і ті, хто далеко, але не чужі. Усі – свої!

Вітаю сьогодні Велику родину Глігорів від імені тисяч друзів з усього світі.

Будучи нерідко з ювіляром, вчився у нього високій культурі спілкування, поваги до людей і вимогливості до колег. Дрібниці у роботі немає. Кожна праця і робота потрібна, як і пам'ять про кожний прожитий день.

Разом з іменинником дозвольте вклонитися пам'яті його,
Степановій, вірній Зірці – дружині, другові, вічній у її Царстві Не-
бесному, ангелу-хоронителю Олі.

Слухаймо голос серця...

Пісня на зорі

Моє щастя в небі народилось
І на землю тайною лягло,
Усмішкою тихою розкрилось
І мене до тебе привело.

Приспів:
Моя Ольго,
Ти моя Княгиня,
Не згасає усмішка твоя,
Твою пісню
Чую лебедину
І лечу тобі назустріч я.

Ти мені відкрила світ любові,
Ти навек відкрилася мені,
Ти мені подарувала слово,
А воно народжує пісні.

Ми посіяли любимі наші квіти,
І насіння наше проросло,
Запросили нас у гості діти –
Хай услід нам дивиться село.

Повторися, неповторна Доля,
Золотися, колосом земля.
Загадкова. Таємнича Оля,
Ти – душа усміхнена моя.

Приспів:

Моя Ольга
Ти моя Княгиня.
Не згасає усмішка твоя,
Твою пісню
Чую лебедину.
І лечу тобі назустріч я.

Степан ГЛІГОР: «НА СВІТІ НЕМАЄ НІЧОГО ЦІННІШОГО ЗА ЛЮДЯНІСТЬ»

«Головне, що усвідомив, пройшовши крізь дні і роки: на світі немає нічого важливішого за людяність. І не буває більшого щастя, ніж бути корисним людям». Знаний в Україні аграрій за-служений працівник сільського господарства України, почесний професор Подільського державного аграрно-технічного університету, почесний житель Новоселиці, керівник АПОП «Золотий колос» Степан Савович ГЛІГОР відзначає свій 80-річний ювілей. І не просто приймає вітання, а й сам приготував подарунок односельцям – у Ванчиківцях завершують реставрацію будинку культури. Такої краси, кажуть, ще пошукати треба.

Про те, що більша радість дарувати, а не приймати подарунки, а найбільше багатство – люди, які зробили тебе таким, яким ти є, – у роздумах ювіляра. Степан Глігор розповідає нашим читачам:

ПРО ВЕЛИКУ СТРОЇНЕЦЬКУ РОДИНУ

– 64 роки тому я починав з механізатора і за вісім років доріс до голови колгоспу. Пам'ятаю, один колега якось запитав мене тоді, чи не боюся так швидко просуватись по кар'єрній драбині? Моєляв, так і впасти можна. І буде боляче. Не впав. І знаєте чому? Бо був з людьми, завжди і скрізь. Я починав у ванчиковецькому господарстві, працював у Стальнівцях і в райкомі партії, але найбільша частина мого життя пов'язана із Строїнцями. Тому напередодні такої важливої дати у житті я хотів би висловити вдячність жителям цього села. За те, що розуміли, що підтримували. За їх порядність і вміння співпереживати. Ми пів віку разом, це дорогого вартує. І все, чого наше господарство, яке перемагало у всесоюзних змаганнях, яке свого часу майже «прописалось» на ВДНГ в Москві, досягло – завдяки тому, що ми були разом. Ці люди були зі мною у часи злетів. І вони мене підтримали у непрості часи, коли все в країні, та й сама країна мінялись. Пам'ятаю, як на початку сільгоспреформи у дворі правління господарства зі-

брались біля 200 чоловік з проханням не втратити господарство. Ми тоді домовились, що збережемо все нажите. І досі живемо як одна велика сім'я. Господарство не просто втримали – розвиваємо його, і на підтримку «Золотого колоса» може розраховувати кожен житель Строїнців.

ПРО ТЕ, ЧОГО ХОЧЕ ГЛІГОР

– Народився я у Ванчиківцях, тут прожив і пропрацював до тридцяти років. І я ніколи, як би не поверталось життя, не забував про рідне село і колись потужне господарство, де була і частинка моєї праці. Тому, коли односельці звернулись до мене з проханням врятувати те, що від нього лишилось, погодився. У 2011-ому ми почали роботу з реанімації ванчиковецького агроформування. Сказати, що там були одні руїни – не сказати нічого. Одні борги і бур'яни. У квітні, пам'ятаю, зібрали минулорічну кукурудзу. Можете собі уявити? Два перших роки були найскладнішими. Ми робили все можливе і навіть неможливе, щоб реанімувати господарство, а відтак – і село. Те, що пів століття робили в Строїнцях, доводилось за кілька років робити у Ванчиківцях. Багато хто нас не розумів тоді. Чого хоче Глігор? Що він задумав? Та не хотів Глігор нічого для себе. У Глігора все є. Але ж ми живемо в цьому селі. Хіба можна спокійно спостерігати, як воно занепадає? Тепер у Ванчиківцях є і спортивний, і дитячий майданчики. Впорядкований центр, впорядковані кладовища. Для тамтешньої громади викупили і відремонтували адмінприміщення. Ремонтуємо будинок культури – такого, можете мені повірити, не буде в жодному населеному пункті області.

І так, Глігор хоче. Хоче, щоб комфортно жилось односельцям – від наймолодшого до найстаршого. Вдячний цьому селу, вдячний ванчиківчанам – не було б вас, то не було і мене. Глігор живе серед людей і йому важливо, як ведеться тим, хто поруч. Особливі надії покладаю на сьогоднішню молодь, на малих ванчиківчан. Завершиться карантин – обов'язково зустрінусь з їх батьками, я хочу, щоб діти розвивались, не лише за комп'ютерами сиділи. Мені дуже приємно, коли хлопчики і дівчатка граються на дитячих майданчиках, тренуються на спортивних. Я не раз зупиняю

юсть, щоб помилуватись ними Оце і є щастя. Не в машинах, хатах і парканах – а в тому, що ти можеш робити і робиш для людей.

ПРО СВОЇХ УЧИТЕЛІВ І КОЛЕГ

– Сьогодні, озираючись на понад 60 років назад, коли я тільки починав свою трудову діяльність, розумію, що не було б мене такого, не було б усіх цих успіхів, якби свого часу на моєму життєвому шляху не зустрілись мудрі люди. Починав я механізатором, а невдовзі моє рвіння до роботи запримітили в правлінні колгоспу і мене призначили помічником бригадира комплексної бригади Семена Сергійовича Баранчана. Мудрий, працелюбний і дуже цілеспрямований, він і став моїм першим учителем на виробництві. Як зараз нам'ятаю, зима, четверта ночі, стук у двері. Відчиняю – на порозі Семен Сергійович: «Чого ти ще спиш? Скоро – білий день! (це взимку!) Роботи стільки!» Більше мене будити йому не довелося, підйом о четвертій ранку став за правило.

З 1948-го по 1960-ий головою колгоспу у Ванчиківцях був Гаврило Андрійович Воронцов – людина, яка пережила блокаду Ленінграда. Він був дуже хазяйновитим, фактично врятував від голоду моїх односельців: якось примудрявся людям виділити пляшку олії, кілька кілограмів квасолі... Тоді головним було вижити. Ніхто не питав, що ти маєш за одяг, чи що у тебе вдома. Головне – чи ти сьогодні їв?! Коли Гаврила Андрійовича збирались забрати від нас, ванчиківчани три дні не розходились по домівках, не віддавали свого голову. На новоселицькому кладовищі я знайшов нещодавно його могилу, ми обов'язково поставимо там пам'ятник, гідний людині, у якої навчився людяності і відданості.

Ще одним своїм учителем вважаю Василя Романовича Банара, ми працювали на пару, він головував у Тарасівцях. Дуже компетентний, скромний трудяга. Згодився і досвід ще одного мого колеги – з Кіцманщини. Дмитро Васильович Рошко свого часу очолював там одне з найпотужніших господарств. Був присутнім, коли він приймав людей – стільки мудрості у рішеннях, коли ситуації, здавалось би, безнадійні. На Рівненщині їздив тамтешніми полями з Володимиром Антоновичем Плутинським. Він з волею механізатором вітався за руку. Знаєте, то були часи, коли

людяність ставили на перше місце. Чим людина більшого досягла – тим простішою вона була у спілкуванні. Сьогоднішні керівники – від місцевого до державного рівня – не всі цього розуміють, бо далеко не кожен пройшов тими стежками, що ми колись. Не кажу про тяготи післявоєнного життя. Мова йде про те, що людина має починати з чогось, має набувати досвід, «набивати шишки», а коли в трудовій перший запис «заступник міністра», коли до цієї посади йшли шляхом маніпуляцій і обману, про що говорити?! У них зовсім інший погляд на життя, та й на нас з вами...

Але ми відійшли від теми, я ж продовжу розповідати про своїх учителів, серед яких Дмитро Костянтинович Моторний з Херсонщини, він очолював раду колгоспів СРСР. Петро Васильович Волоха з Київщини, з ним ми обмінювались досвідом у галузі тваринництва. Племінне господарство очолював Микола Федорович Миндру з Одещини, ми теж співпрацювали.

Дорожу пам'яттю про дружбу з Юрієм Федоровичем Бугаковим, моїм колегою по роботі у Верховній раді СРСР. Не так давно його не стало, але ми з моїм онуком Артемом встигли декілька років тому побувати в його господарстві «Ірмень» під містом Новосибірськ. Щоб ви розуміли потужності – валової продукції за рік тут виробляють на понад 2 мільярди рублів, забезпечуючи Новосибірськ на 30 відсотків продуктами харчування. 200 мільйонів щороку іде на утримання соціальної сфери, це – сільгосп підприємство світового рівня.

Не можу не згадати Василя Олександровича Стародубцева з Тули, Миколу Миколайовича Цилікова з Підмосков'я, з його господарства ми брали племінну худобу. У цьому списку і директор Мінського тракторного заводу Іван Іванович Кулішов, і Хайн Тенісович Вельді з Естонії, і Козловський Василь Якович, Федір Опансович Граждяну та Борис Павлович Боїнчан з Молдови. Багато нам дало співробітництво з кооперативами «Петефі» з Угорщини та «Дружба» з Болгарії.

ПРО ТИХ, «ХТО ВИВІВ У ЛЮДИ»

– Я завжди намагався бути поруч з людьми, які чогось досягли в цьому житті, у кого можна повчитись, хто міг би направити на

шлях істинний. Завжди добрими словами згадуватиму Володимира Григоровича Дикусарова, першого секретаря обкому партії. Цільми компетентна, порядна людина, яка тонко відчувала потреби, біль кожного. Щоб знати стан справ, він пішки обійшов (не об'їхав) усю Чернівецьку область. Ви знаєте, щоб хтось ще таке зробив? Я – ні. Вмів цінувати кадри. Саме Володимир Григорович допоміг мені повернутись з райкому партії назад у рідне господарство.

Наряду з найбільш шанованими українцями для мене – Борис Носипович Кириченко, колишній завідувач сектором ЦК КПРС з міжнародних відносин, посол СРСР в Чехословаччині. Свого часу завдяки йому я потрапив на навчання до Англії, встановив ділові зв'язки з багатьма господарствами в Європі. Його приклад надихнув мене і на написання книги.

Двічі побував у нашому господарстві Іван Олексійович Мозговий, секретар ЦК Компартії України з сільського господарства. «Якби усі господарства України зробили те, що зробив цей хлопець, скільки б мільярдів мала Україна!» – сказав якимось він. Саме з ініціативи Івана Олексійовича мене обрали депутатом Верховної ради Радянського Союзу. І з його подачі у нас, в районі, було створено агрооб'єднання «Новоселиця», яким я керував паралельно з подгоспом.

Серед тих, з ким мене звела доля, і Леонід Макарович Кравчук. Він допоміг мені у чисто життєвській ситуації, відправивши на лікування, коли тутешні медики не могли вдіяти нічого. І з його ініціативи зняли фільм «Інакше не може» – про те, як на Буковині Степан Глігор залишив роботу в райкомі партії, щоб повернутись у рідне господарство. Для того часу це було щось неймовірне, потрапивши у цю «колію» люди вже не звертали з неї. Не могли. А я знав. Тому що робота на землі, робота з людьми і для людей була для мене важливіша. І тоді, і тепер.

ПРО ЦІННІСТЬ ЗЕМЛІ І ПАЛАЦИ

«Вона – наша годувальниця. Земля для нас має сакральну цінність. Без неї ми нічого не варті. Але у нас все вийде тільки тоді, коли ми усвідомимо головне. Все, те що дає наша земля, має

бути для держави, для людей і лише потім – для підприємства. І, повірте, вистачає. Всім. Ми розраховуємось з державою, чесно і вчасно сплачуючи податки. Ми розраховуємось з людьми, сплачуючи заробітну і орендну платні, допомагаючи їм вести індивідуальне господарство. І вкладаємо у соціальну сферу Строїнців та Ванчиківців.

Я не є прихильником будинків-палаців. Живу в саманному будинку – до речі, він тепліший за цегляний. Звичайно, є всі побутові зручності. І, повірте, для гідного життя цього цілком достатньо. Бо не у трьох поверхах і вежах, як фортечні мури, щастя. Ви проаналізуйте: в усьому світі люди, які чогось варті, чогось досягли, не вип'ячують свої статки. Скромні у побуті і в своїх потребах. Бо щастя в іншому. Щастя в тому, щоб тебе поважали люди, щоб з тобою віталися, з твоєю думкою рахувалися. Щоб у тобі відчували потребу. Тоді так – ти чогось вартий, ти не дарма прожив усі ці роки.

Я міг би багато чого розповісти про досягнення господарства, яке очолюю без малого п'ятдесят років. Але сьогодні – не про цифри. Хоча і без них ніяк.

ПРО ТЕ, ХТО НА ДЕРЖАВУ ПРАЦЮЄ

– Ми всі хочемо, щоб у нас були комфортні умови, гарно розвинута інфраструктура. І це цілком нормальне бажання. Але як його втілити в життя, якщо майже не працює економіка?! Фактично нині в Україні ми розділились на чотири категорії. По-перше, чимало українців у пошуках кращого місця під сонцем виїхали на роботу за кордон. Їм хочеться, щоб вдома було так, як в Європі, але працюють і сплачують податки вони там. По-друге, чимала частина малого, середнього і навіть великого бізнесу залишається в тіні. Інтереси держави їх власників мало цікавлять. Далі – третя категорія. Бюджетна сфера. Її має хтось утримувати. І тут ми підходимо до четвертої категорії – тих біля 10 відсотків підприємств, що виробляють продукцію і чесно роблять внески у місцеву і державну казну. Вся обуза – на цих плечах. А який вихід пропонує держава? Чергові запозичення від МВФ, бо не вистачає коштів на зарплати і пенсії? А їх же треба віддавати!

Та ще й з відсотками. Сьогодні не вистачає коштів на зарплату, а завтра не буде ні на зарплату, ні, щоб позичене вернути. Хіба це по-державницьки?!

ПРО ДЕПУТАТІВ, ЯКІ МІЛЬЙОНЕРАМИ НЕ СТАВАЛИ

– Сьогодні всі рвуться в депутати – від місцевих рад до Верховної. Ви бачите самі, хто туди пройшов і що ми від цього маємо. Самозванці, які вміють гарно говорити і ще більше – обманювати. От і все, Гірко. І прикро. Кажуть, у Радянському Союзі не було демократії, у депутати проходили за списками. А ви знаєте, як присвідливо, з усіх сторін тих людей вивчали. Що вони можуть? Що зробили? На що здатні? Знаю з власного досвіду депутата Верховної ради Радянського Союзу, коли твою біографію, твою трудову діяльність вивчали ледь не під мікроскопом. Знаю, як ми вивчали і готували сесійні питання. До речі, пленарні засідання в столиці тривали щонайбільше два з половиною місяці, решту часу ми працювали на округах, не полишаючи і турботи про колективи, з яких прийшли. Ми їздили по всій країні, вивчаючи проблемні питання. Їх, до речі, треба було не просто порушувати, а і вишукувати шляхи вирішення і потім доводити справу до кінця, підклавши свої плечі. В раді були компетентні люди, які пройшли шлях від самих низів, знали проблеми і як їх вирішувати. До речі, після шостої каденції у вищому представницькому органі держави ні я, ні мої колеги мільйонерами не стали. Повернулись на виробництво, яке треба було розвивати, втримати на плаву у нелегкі часи переїзду. І знову розвивати.

І – ПРО ТИХ, ХТО ПРОДОВЖУЄ СПРАВУ

– «Золотий колос» – господарство, яке я виносив, виняньчив, якщо можна так сказати. І мені не байдуже, яка доля чекає на нього. Тому я готував гідну зміну. Не день, не два і навіть не рік. Коли моєму онукові Артему було 4-5 років, ми уже вдвох ходили по полях господарства, по фермі. Він змалечку любить тварин, порався на городі. Думаю, вже тоді все було визначено. Артемові було цікаво і я вчив його, як вести господарство. Чому саме він?

Тому що дуже серйозний, працелюбний. Вміє розпочате довести до кінця. А головне – Артем любить людей і вміє про них дбати. Наскільки мені здається – а я трохи розуміюсь в людях – він буде гідним продовжувачем справи. Буде гарним керівником і довго-довго зберігатиме й розвиватиме «Золотий колос». Для мене це буде найбільшим щастям.

Ганна ВАКАРЧУК

ЗЕМЛЯ СТЕПАНІЯ

поема

Читаючи книжку Степана Глігора «Погляд крізь дні і роки»,
впізнаючи його книгу Життя, яскравим променем пронизується
минуле, сучасне і майбутнє ім'ям Степан.

Дід Степан, сам Степан, онук Степан...

Щось Вічне, Символічне, Потужне, Космічне. У словниках ба-
гатьох народів звучить слово СТЕП.

І думається. Степ – не просто безмежжя землі, поле, нива,
грядка. Степ – це стихія Волі, Свободи, Життя.

Степан – це ж Пан Степу, Господар, його Володар – і раб, бо
Робітник, Охоронець, Дбайливий і люблячий Землероб.

У степу – одні Степани. То й земля степова може у небожите-
лів знатися Степанія.

Сяк на світі Іспанія, Італія, Ірландія Австралія...

А у нас земля Степанів може іменуватися ніжним і мужнім –
Степанія.

Послухаймо:

Степ і Стєпе – два співслова.

Дві живі на світі мови,

А звучать – як шум колосся,

Бо від Бога повелося.

Степ – лани широкопрлі,

Так назвав Шевченко Волю,

Сівача одвічна Доля,

Його радощі і болі.

Степ – життя всього нового,

Твердь земна. Вона від Бога.

Тут дощу чекає свого

Колос Степу Золотого.

Стиглий Колос Хлібом стане
І подякує Степану
Що зорав, засіяв, вижав.
І вмирав, щоб Колос вижив.

А живий – На Прут, на річку,
Й заспіває про Марічку,
Пісня й Колос як сплетуться –
Два Степани посміхнуться.

А із ними в гості рано
У світлицю до Степана
Прийдуть люди – вся родина
На квітучі іменини.

Той з Парижу, той з Берестя,
Степанія вся збереться.
Щоб Степану поклонитись
У Славетних Ванчиківцях.

От побачити би свято –
Як Степан і Степанята
Друзів щирих об'єднали
Й ніжно Пісню заспівали:

Мулць ані треяске!

АКАДЕМІК ЗОЛОТОГО КОЛОСА

*Славному Ювіляроу
Голові хлібної династії Новоселиччини
Степанові Глігору на честь 80 – річчя від Дня народження*

Пробивається Колос до Сонця
Щоб Був Хліб і Життя на землі,

Тут, над Прутом, у рідній сторонці,
Його Поле й його журавлі.

Його вічноживуще коріння,
Його Колос – як Пісня жива,
Його Доброї Слави проміння,
Його щирі, розумні слова.

Світлі ранки й недоспані ночі,
Академія Хлібна в цвіту,
І Степанові плани пророчі
Завтра хлібом новим проростуть.

Кожен рік – це дорога невпинна,
Діда – прадіда й внуків життя,
Це – народ, і сім'я, і родина,
Хай роки твої й далі летять.

Ти, ровеснику мій хлібородний,
Ванчиківці – столиця твоя,
Дійсно ти – академік Народний,
А Указ підписала – Земля!

ДО ГЛІГОРА

Пісня глігорянка

Лист зелений, а над Прутом
Строїнецька є Гора,
Аби Слави не минути,
Люди йдуть до Глігора. 2 р.

Лист зелений строїнецький
По дорозі на Хотин,
Рядом поле маршинецьке,
І Днівецький хлібний клин.

Так від Глігора береться
Колосистий славний спів:
Дінівці, Довжок, Берестя,
Малинівка, Котелів.

Тарасівці і Черлена,
Щербинці й Форосна є,
Рідна Жилівка зелена
Тарасівцям ряд дає.

А ті на велосипеди –
І вперед на Ванчинець,
А тут – вівіска спереду:
Вачиківці! Стій! Кінець?!

Та який кінець, царани?
Кличуть в гості Костичани,
Й Мамалижський вільний край,
Подвірне – Несвойський рай.

Слобода, Рингач, Ракитне,
Шишківецький хлібний лан
І Бояни непохитні,
Й Магало-рананчський план.

Топорівська слава сива,
Й щедра чорнівська земля –
Всіх єднає хлібна нива,
За це Глігору Хвала.

Фоє Верде! Лист зелений.
Він – Весни і літа Пан,
Люди! Вам уклін доземний,
Й Вам, наш Глігоре Степан!

Лист зелений, а над Прутом
Знаменита є Гора:
Аби Слави не минути,
Люди! Йдіть до Глігора!

А ДЕНЬ ПРИХОДИТЬ

Бабусі Олександрі

...А день приходить
І веде за руку
У завтра
Через простір
Й через Час,
Така Всесвітня
Неземна наука,
Такий Закон
Встановлено
Для нас.

І чи в мороз,
Чи у цвітінні вишні –
Вставай і йди,
Бо день тебе веде,
Ціле життя –
Дароване Всевишнім,
Тобі олічку
Золоту пряде.

Хай день за днем
У сонячнім промінні,
В труді щоденнім
На своїй землі
Тобі дарують небо
Синє – синє

І пісню
На орлиному крилі.
Мій день від Долі
У житті розквітлім,
Веде мене за руку
З дня у день,
Я з вами, Люди,
Поділю на світі
Свій Хліб трудний
Й вінок рясних пісень!

ВETERАНИ

Татові Саві

Сидять між нами
Сиві ветерани,
Що не згоріли
В полум'ї боїв,
Вогні війни,
Задимлені тумани,
Смертельні рани
Не забути їм.

Згадали все, що можна ще згадати,
І край села, і спалений горіх,
І як в дорогу виряджала мати
Синів своїх, щоб дочекатись їх.

Сидять між нами
Сиві ветерани,
На грудях їх
Медалі й ордени,
Сидять вони,
Та ниють їхні рани
Як пам'ять про
Смертельний час війни.

„Пройдуть роки, а звільнені народи
Не раз повторять ваші імена,
Дзвенять солдатські Ваші нагороди
Бо вами переможена війна.

Вічна Слава Героям!

ПОДАРУНОК МАМІ

Мамі Софронії

Я сьогодні рано
Встав раніше мами
І пішов тихенько
Я її слідами,
А вона, рідненька,
Хай доспить сьогодні,
Бо я і родина
Чисті й неголодні.

Відпочинь годинку,
А чи хоч хвилинку,
Ми підемо садом,
Де твоя стежинка,
Підемо городом,
Де всього, що треба,
Потім гляньмо в гору –
Помолитись небу.

Вийдемо на поле,
Ще від діда ниву,
До батьків до Олі
По достиглі сливи,
Рідно обійдемо
І мерщій вертати,
Квіточки полиймо
І привітаймо тата.

Сьогодні неділя,
Треба йти до храму,
Даймо ще би хвилю
Відпочити мамі
Пташечко ранкова.
Наші з татом крила,
З Вашої любові
Ми ся народили.

Я сьогодні рано
Встав раніше мами,
І зібрав родину
Як належить сину,
Щоб на своє свято
Їй подарувати –
Рано в рідній хаті
Хвилинку поспати.

Мамо, Сонце вічне,
Наше небо й зорі,
Наші віщі свічі,
Поле неозоре,
Роду таємниця,
Мудрості криниця,
Правди рятівниця,
Татова Цариця.

СОКОЛИНА ПІСНЯ

Синам Генадію і Леоніду

Відгрімili громом
За Дніпром гармати,
Розійшлися хмари
Там, де йшли бої,
Зустрічає сина
На порозі свято,

Козаки вертають
У краї свої.

Зустрічає ранок
Чистою росою,
Хата і родина
В світлому вбранні,
Всім селом зустріли
Ми свого героя,
Він за Україну
Бився на війні.

Переміг наш сокіл
Ворога лихого,
За блакитне небо
Й колос у полях
Розпрягай, козаче,
Коня вороного
Й розкажи нам, сину.
Про звиятиги шлях.

В просторі і часі
Нам життя минає,
В кожному нашім серці
Вік тривогу б'є,
А козацька доля
Нам пісні співає
Й Божу милість
Сонцем виграє.

ДВІ БЕРІЗКИ І ДУБОЧОК

Онукам Степана і Олі Глігор

Ой на горі
Дві берізки
І дубочок

Молодий,
Дві сестрички –
В косах стрічки,
Й з ними братик
Дорогий.
Радий тато,
Рада мамати,
І Берізка.
Й Дуб рясний,
Є що людям
Показати
На галявині
Лісній.

Ті берізки в переліску,
Тонкостанні і гнучкі.
Повні гонору і блиску,
Серцем щирі і м'які.
Цілий ліс за них радіє,
Квіти пахнуть лісові,
Вітерці цілують вії
І співають, як живі.

А дубочок – рідний братик,
Кучерявиться щодня,
Дуже схожий він на тата,
Ним пишається рідня.
А коли вітри заграють,
Зашумить пісенний бір, –
Вся родина відзначає
Свято Лісу, свято Гір.
В яснім небі
Сонце світить,
Під вітрами
Ліс шумить,
Полонина
Пахне цвітом,

Над Дністром
Орел летить.

Дві сестрички з рідним братом
На Горі своїй стоять.
Хай радіють мама з татом
Й Українонька моя!

ЖНИВАР-КОЛОСКАР

*Глігору-Колоскарю
Славним хліборобам й хліболюбам
Буковини й України*

Літо. Спека. Спаса свято,
Ані вітру, ані хмар,
Вийшов в поле хліб збирати
Буковинський Колоскар.

Вийшла з ним його родина,
І сусіди, і село,
Вже давно такої днини
Тут над Прутом не було.

Поскликав з усього світу
Він на клаку земляків:
– Гайда, хлопці, хліб косити!
Нині свято колосків!

Нива колосом налитим
Стала морем золотим,
Найдорожче диво в світі –
Колос й промені над ним.

Та щоб золото зернисте
Зійшло Хлібом на Алтар –

То засмаглий і плечистий
Косить колос Колоскар.

Є така робота Божа –
Хліб косити на зорі,
Це як слід робити можуть
Козаки – Колоскарі.

Ну ж бо, витязі, за мною!
Хліб зберім. Небесний Дар!
Земле рідна! Я з тобою!
Вірний син твій Колоскар!

Слава Колосу й Хлібині!
Слава Господу й Людині!

ЙОГО ІМ'Я – ЗЕМЛЯ

Дідові Пантелю

Глігор і Глія –
Співзвучні слова.
Глігор – це прізвище,
Глія – Земля,
Глігор – Людина
Із праху і Духу,
Боже творіння,
Що має ІМ'Я.

Він народився
З прадавнього роду,
Колосом щедрим
В легенду летів,
Часточка світу,
Зернина народу,
Гордість родини,
Герой у житті.

Він – з покоління
Розумних й завзятих,
Вірних синів
Від безстрашних батьків,
Праця щоденна –
Від діда і тата,
Колос хай родить
Навіки віків.

Глігор і Глія –
У колосі мрія,
Хліб наш щоденний
Від господа дар.
Дідова правда,
Родинна надія,
Глігор для Глії
І є Господарь.

ЛИСТИ ТИШІ

Тиша...
Блаженна Тиша
Листи нам пише,
Бо не німа.
Тихше...
Послухай тишу,
Без неї, люба,
И грози нема.

Чуєш?!
Вона в сні дише,
Пахне?!
Вона в цвіту,
Світить?!
То промінь лише,

Як осягнути
Загадку ту?!

Тиша –
Це серця стукіт,
Тиша –
Свята сльоза,
Тиша –
Коди ми вкупі,
А хліб в коморі,
Й стиха гроза.

Тиша –
Це ми з тобою,
Й діти
Співають нам,
Тиша –
Це світ без воєн,
Це – літні грози,
А не війна...
Тиша...
Ти чуєш тишу?!
Як дзвін небесний
Вона бринить,
Тиша
Листи нам пише...
Про таємничу
Кохання мить.

КРАЩЕ ХЛІБ І МАМАЛИГА

Урок від діда Степана

Якось влітку у неділю
Дід з онуком на дозвілля
Поки сонце не пекло –
Вийшли в поле за село.

В небі – вельоном хмаринка,
Польова біжить стежинка,
Зліва – золотом іскриться
Вусом-колосом пшениця.

А по той бік – кукурудза,
З качанів звисають вуса,
Мов стіна зеленолиста,
Піч тепло качан зернистий.

Тут онук й питає діда:
– Що нам, діду, до обіда
Подадуть? Смачну ковригу
Чи щоденну мамалигу?

– А чому про це питаєш: –
Дід онука зупиняє.
– Бо як хліб – то й сало буде,
Мамалига – то ж на будень...
Дід всміхнувся в сиві вуса:
– Ну ж бо, внуче голопузій,
Сонце, бачу, напекло,
Повертаймося в село.

Дома хліб ішов із салом,
І котлетки подавали,
То ж дрібноті голопузій
Забулася кукурудза.

А як бринзу й шкварки дали –
Мамалигу всі згадали,
Бо немає свят без буднів,
Як нема сім'ї без дурнів.

Бо усякая пашниця –
У житті вопа цариця,

Нема кращого стратига,
А ніж Хліб і Мамалига!

Смачного Вам! Від діда Степана!

ПІСНЯ ПРО ПРУТ

*Олексію Сабадану
татові композитора Степана Сабадан*

На самій горі Говерлі
Крапельки роси,
Як життя живого перли
Срібної краси
Поєднались у потічку
На вершині тут,
І до моря лине річка –
Милий серцю Прут. 2 р.

Приспів:
З піднебесної вершини,
Де квітучі полонини,
Де смереки й черемшина
Між червоних рут,
Тече річка, хвиля бистра,
Несе в море води чисті.
Наче пісні спів вогнистий,
Милий серцю Прут.

Він збирає нас
У святковий час,
Будить до зорі
Він плугатарів,
В трави понад Прут

Парами ідуть,
Хвилями сія
Тут любов моя.

2 р.

Доки білий світ –
Черешневий цвіт,
Тут моє село
Садом розцвіло,
Тут багато літ
Мій великий рід,
З нами Сабадаш
Й Прут – як батько наш.

2 р.

МАМИНА КОРОНА

Мамі композитора Уляні Сабадаш

Вчилися якось при народі сивовусі й сивочолі кожен щось про
своє село викладали так, як є...

Юрчен мусив по угоді розповісти при народі чи то правду, а чи
ліпше щоби без брехні...

І як в ті часи велося, голосисті й безголосі, кожен мусив, як
випаде, розповісти натщесерце.

А як прось перекусили і набрались люди сили, знову далі сло-
вляли і своє розповідали.

Так тривало цілий день, вже наслухались й пісень, і казкове, й
приголівне, і песеле, і плаксиве, всяке чулось і сприймалось, коли
питом – де то взялось? – каже тихо Ватаман: – Припинімо балаган!

Хай нам тета Соломія розповість, так як зуміє, щось таке, що
вважає ще з тих пір, як роки має.

І раптом в колі стало тихо, видно, буде не до сміху, бо як мо-
же Ватаман – мусить слухати майдан...

Тетині усміхнулась, до народу повернулась і тихенько, як
в діток, розпочала говорити ...

Ще воли села не було, біля річки на горбі,

Поселились якісь люди в бурдеях, худі й слабі,
Та до дня вони вставали, одні другим помагали,
Городину поливали і в Клішківцях продавали.
Час минав, ті люди жили, сади потім посадили,
Діти їм повиростали і хати нові поклали.
Понад річкою дорогу собі люди простелили
Й нову церкву і дзвіницю гуртом для всіх змурували.
І про цих людей розумних і про цих людей трудящих
Стало чути у окрузі, що вони від інших – кращі.
Ну ж бо думати-гадати і з-за рогу заглядати:
Як відкрити таємницю і секрет їх розгадати!?
І надумали чужії, некітливі і лихії
Як когось би підіслати, щоб невпинно підглядати.
І знайшли двох на візочку, ніби сиріт на місточку,
Щоб селом чужим ходили і на хліб собі просили.
Тільки наші – вже ходжені, і усьому вже навчені:
Як лиш ледар пре до хати – урок треба йому дати.

...Соломія усміхнулась, з кимось вже переглянулась,
Втерла губи, личко впріле і продовжила до діла.

Ось приїхали небози: один йде, другий – на возі,
Ідуть селом, дружно просять, особливо той, що з воза.
А селяни – народ битий: ідіть, кажуть, щось робити,
Погодуємо й дамо, ще й додому у візочок.
Ну а ті – щоб не робити, крихту – в рот і щось попити.
День минув, уже надвечір. Їсти хочуть, ниють плечі,
Бо їм клали у візочок старий віник й дно від бочок.
Й знову люди, як дізнали, як нероби ті з возами
Захотіли правду знати, як багатими ставати,
Всім сказали: хочеш мати – треба рано всім вставати,
І трудити, і любити, і молитись й добре вчитись,
Бо щоб дати – треба мати. Й не забути борг віддати!

...Стало тихо серед тиші. Соломія рівно дише, на її голові ніби с
яла Корона. Ватаман дививсь лукаво... Ой, яка важка та слава, Слава

БЕСАРАБСЬКІ ГЛІГОРЯНКИ

*...Маленькі вірші
Про людей успішних...*

Глігор і Глія –
Співзвучні слова,
Глія – земля.
Глігор – це Голова.
Поле над Прутом
і Царство надій,
Колос співає
Його золотий...

Дід – Степан,
Онук – Степан,
Правнук теж
Росте Степан,
Друг – Степан
Пісні писав,
Край Степанією
Став...

Прадід сів,
Дід косив,
Тато сина
То ж навчив,
Виріс син,
Він Степу – пан,
І зовуть його
Степан...

Йшов Степан
Додому з поля

І зустрів
У полі Олю,
Пошептались
Їхні гени:
Ось вам Льоня,
Ось вам Гена.

У чім кохання на землі?
У тата – квітка на брилі,
У мами – хустка на чолі,
У баби з дідом – ми, малі...

Мошу Глігор –
Роду дід.
Вся родина –
Діда слід,
Гордимось ми
Нашим слідом,
Називається він –
Глігор...

У бабусі Мамі –
Діти – як у храмі.
Кожному знайдеться
Пряник біля серця.

На Різдво Вечеря
Стукає у двері,
Всіх Кутя збирає
Як Господь до раю

Йдуть до хати гості,
Дірочку приносять,
Світлові радіють
Діти і дорослі.
Да мульць ань!

Сватам

Ой, Степане,
не пости,
Бо у гості
йдуть свати,
Може хтось
прийти й не зміг,
Ти й для них
місця зберіг,
Бо Свати –
рідня, Родина,
Нсі Твої,
бо ти –Людина.

Кумам

Рідні нам
Свої Куми;
Кум –Весна
Серед зими,
Бо чи взимку,
Ачи в літі,
Ім столи
У нас накриті,
А не їсти

Надоїло.
В нас для них
Знайдете діло,
Й нас шанують
Між людьми,
Бо з Кумами
Ми – Куми!
Слава!

Сусідам

Глігор знає це від діда:
Ближчі родичів – сусіди!
Бо якщо чогось немає –
То сусіди виручають.
Знає все сусід й сусідка
Хто і що, коли і звідки.
Й ви також – чого таїлись,
Всім готові поділитись.
Пам'ятайте, люди. Всі:
Слава Нам! Віват, Сусід!

Родині

Льоня і Гена –
Два славних синочки,
Соня й Марина –
Невісточки – дочки,
Женя й Степан,
Гліб і Єллінка,
Віка й Артем –
Мого роду стеблинки,

Всіх я зберу
Віля серця палкого,
Всіх, хто зі мною,
Признаю за свого,
Діда й бабусю,
І Маму, і Тата
Тіток й вуйків,
І сестричку, і брата.
Всі покоління.
Усіх, кого знаю,
З ким відсварився
І претензій не маю,
Дякую, люди,
Ще Ви, як ті Принци,
В день цей зі мною
У Панчиківцях!

II. ВАТРА ДОЛІ

*Я народився тут і живу
Сліди на росах тут лишні
Тут сіяв хліб – Свою Пшеницю
В краю казковім –
Ванчиківцях*

ФЕНОМЕН ВАНЧИКІВЦІВ

Ванчиківці розташовані на лівому березі ріки Прут за 16 кілометрів на схід від районного центру. Через село проходить автомагістраль Чернівці-Кишинів, а поряд – залізниця. Центр сільської ради. Підпорядковане село Ванчинець.

Вперше в писемних джерелах село згадується в 1435 році. На північній околиці села знайдені поселення трипільської (IV тисячоліття до н. е.), липицької (I-II століття н. е.), черняхівської (III-IV століття н. е.) культур.

В селі проживає 3040 жителів, з них 86,7 процента – молдавани і 12,8 процента – українці.

В 1947 році в селі був організований колгосп «Ленінський шлях». Нині це багатогалузеве господарство з високою рентабельністю економікою. Тут є млин, олійниця, хлібопекарня.

В селі є дев'ятирічна школа, початкова школа в селі Ванчинець, дитяча дошкільна установа, будинок культури на 400 місць, бібліотека, фельдшерсько-акушерський пункт, будинок побуту, відділення зв'язку і Ощадбанку, торговий центр з просторим кафе. Тут знаходиться сільське споживче товариство. У селі Ванчинець народився заслужений діяч мистецтв України, композитор Степан Сабадаш, а у селі Ванчиківці – відомий молдавський письменник Серафим Сака.

Про минуле і сучасне населеного пункту розповідають експозиції сільського краєзнавчого музею.

У селі діє православна церква св. Дмитра, побудована в 1990 році.

Наша історія визначила для Ванчиківців особливе місце. Мова не про локацію, хоча і місце на Землі у цього історичного населеного надзвичайне, унікальне. Посудіть самі.

На ділому березі Казкового Прута, що береться з тієї Говерли, на прійї парості гірські орли, карпатські вітри. Опришки Довбуша і Мри.

Прут спливає до Дунаю, до моря, обмиває бистрою хвилею Карпатський рай, де квітують сади, колосяться хліба, живуть щасливі Люди.

Варесом Прута біжить знаменитий Західно-Східний шлях від Європи до Камчатки.

Пасті і Пти.

Зелізна Сіро-Азійського континенту із своєю Станцією Карпати. Транспортно-річковий вузол відкриває дорогу на цілі таї. Працой, вчиси, радій, багатій.

Ванчиківський природній феномен визначають талановиті щасливі Люди цієї громади, яких знає світ.

Для прикладу назову кількох. Знаменитий композитор Степан Саввадін і аграрій, депутат Верховної ради СРСР керівник профспілки «Золотий колос» Степан Глігор, письменник Серафим Саввадін, Іон Кіріак, актор Калін Маняца, економіст і профспілковий діяч Калін Пантой, педагоги Іван Баранчан та Іван Сажин, Іван Панга Пулумурга. Немає кінця цьому ряду.

А потім був Люди, Земля. Школа. Тяга до роботи і знань відкрити свій Феномен Ванчиківців.

У лютому 1884 році разом із церквою в селі відкрилося Землеузнавче. У 1923 році відкривається початкова школа, а в 1927 відкривається нова школа і на базі початкової діє школо сільського господарства. Вона готувала для агрономів, садівників, ветеринарів, електриків і потехніків. Потім школа переростає у семирічну. У 1991 році вона стає середньою, де вчаться діти і з сусідніх сіл.

А в 1991 році на Христове свято в селі урочисто відкрилася новітня школа. До будівництва її прилучилися колишні учні. Історична школа на чолі із Степаном Глігором.

А про успіхи в господарюванні читайте у книзі Степана глігора Там що - Правда.

Поєднавши виробництво і науку, у Ванчиківцях розцвіла і культурно – культурна сфера, виростили нові господарі землі і їх щасливих доль, слава Вам, Ванчиківчани, за ваш подвиг і приклад для багатьох і за підтримку Словом і Ділом через «сільську академію».

До речі, серед випускників ванчиківецької середньої школи знамениті Петро Раца та Іон Ватаману з Костичан. Про інших ви дізнаєтесь у шкільному Музеї. Шукайте і пишайтеся, бо Ви того вар

ВАЛЬС

Завесніло, грає Ліра,
У краю, де Сабадаш
Ювілей святкує Глігор,
Іменинник славний наш,
Всенародний академік
Агрознаючих наук,
Ми по Колосу знайдемо
Плід його Надій і Рук.

Приспів:
Ванчиківці Ванчиківці,
Що мов квітка навесні,
Роду славного столиця,
Звідки Колос і Пісні.

Тут живе його коріння,
Його стовбур й крони дзвін,
Тридесяте покоління
Дід заклав, продовжив він,
Розрослася мов калина.
Наче вірні журавлі
Дорога його родина
На святій його землі.

Приспів:

Прилітайте птахом з неба,
Ванчиківці кличуть вас,
Заспівати тільки треба
Пам «Марічку» кожен раз,
І чи тихо, а чи вголос,
Про село моє хоч раз
Де я виріс, як той Колос,
І звуть про нас цей вальс.

Приспів:

Ванчиківці, Ванчиківці,
По ун шес спре Чернеуць,
Капітала 'мя, Столиця,
Сатул мсу – Ванчикеуць.

СТАЛЬНІВЦІ

Це село знаходиться у північно-східній частині району, за 33 кілометри від районного центру і за 65 кілометрів від обласного центру. Найближча залізнична станція Мамалига знаходиться за 4 кілометри від села. Вперше село Стальнівці згадується в документах 1432 року.

Нині у селі проживає 2140 чоловік, з яких 98 процентів - молдавани, решта - українці, росіяни, румуни, білоруси, поляки.

У 1947 році в Стальнівцях було створено колгосп, нині він має назву «Сталенешти». Господарство спеціалізується на виробництві зерні, цукрових буряків, м'яса і молока.

Жителі Стальнівців брали активну участь у Хотинському повстанні (1919 р.) проти румунської окупації. Керівником загону повстанців у селі був Х. С. Руснак.

У селі функціонують середня школа, будинок культури, бібліотека, дитяча лікарня, п'ять торгових точок, кафе, відділення пошти, філіал Ощадбанку, комплексний приймальний пункт, стаціонар на 1500 місць.

Село пишається своїми вихідцями. Серед них - кандидат історичних наук С. І. Григоришин, кандидат філологічних наук Г. Я. Жерновий, кандидат хімічних наук М. І. Барбакар, кандидат медичних наук брати М. А. і Г. А. Балани та інші.

... Глігор Степан Савович працював у с. Стальнівці у 1971-1972 роках разом із Федором Капрошем.

СТАЛІНЕШТИ – СТАЛЬНІВЦІ

*Слово про Героя і друга
Федора Олексійовича Капроша*

Сталінешти. Стальнівці –
Точка особлива,
Там щасливі путівці, –
Їх проходив Глігор,
Там він вчився і мужнів,
Брав свої вершини,
Рік своїх щасливих днів.
Чистих, як перлини.

Тут, у древніх Стальнівцях
Він ставав на ноги,
Взяте у Ванчиківцях –
Додавав і множив,
Добирався до проблем,
Мріяв мудрим стати,
І велике і мале
Вчився цінувати.

Тут зустрів нових людей,
Молодих і здібних,
Авторів нових ідей –
На себе подібних,
Академію землі
В Стальнівцях створили,

Капрош з Глігором в селі
Добрий слід лишили.

А коли пора прийшла
Й вищі гори брати, –
Доля в Строїнці вела
Стрій новий ладнати.
Потім Маршинці Степана
Прийняли до хати,
І від всіх басарабян
Пішов в депутати.

Всюди стали величати
Федора й Степана:
Бо Герої й депутати –
То велика шана.
Капрош в небі. Глігор з нами,
Пишаймося ними,
Хай вклоняються Степану
Ще літа і зими.

На Горі – вісімдесят,
Як у небі зірка,
Всім, хто за столом сидять
Хай не буде гірко.
Будьмо з Богом і Єдині,
З Миром й білим Хлібом,
Хай квітує Україна
І родина Глігор!

СТРОЇНЦІ

Це село знаходиться на відстані 3 кілометрів від районного центру і залізничної станції Новоселиця, 34 кілометри від обласного центру. Вдовж села протікає річка Рокитнянка.

Село Строїнці засноване у 1778 році.

Існує версія, що воно виникло замість села Гогуляни яке знаходилося на лівому березі річки Прут і зникло через велику повінь. Люди з цього села поселилися на узвишші, де воно знаходиться і нині.

Населення села становить 1581 чоловік, з яких 1522 молдавани, решта – українці, росіяни, румуни.

У 1945 році в селі був організований перший у районі колгосп. У 1976 році він об'єднався з колгоспом імені Жданова - нині це агрофірма «Маяк».

На території, підпорядкованій сільській раді, знаходяться Новоселицька сортовипробувальна дільниця, відгодівельний комплекс Новоселицького ремонтно-транспортного підприємства, птахоферма радгоспу імені Калініна Глибоцького району. Йде спорудження Новоселицького м'ясокомбінату.

Місцевий колгосп виростив трьох Героїв Соціалістичної Праці – І. В. Єфтемія, Г. Н. Калараша, Н. М. Савчук.

У селі діють дев'ятирічна школа, будинок культури, фельдшерсько-акушерський пункт, підприємства торгівлі.

... Глігор Степан Савович працює в с. Строїнці з 1972 року.

СТРОЇНЕЦЬКА ФОРТЕЦЯ

Є фортеця Строїнці
На горі крутій,
А навколо зоряться
Ниви золоті,
Там є вища ліга,
У фортеці тій,
Академік Глігор –
Президент у ній.

Пр:
Строїнці, Строїнці,
Колос Золотий,
Як веселка звониться

Труд великий твій.
Тут серця відкриті
Й руки золоті,
Люди знамениті
На землі святій.

Тут столиця зводиться,
Перехрестя Доль,
Вартові для Строїнців –
Ряд струнких тополь,
І ряди шовковиці
До Дністра, в Хотин,
І Героїв в Строїнцях
Наших не один.

Лист зелений роситься
Й колос на полях,
Піснею возноситься
У майбутнє шлях,
Діти в щасті родяться,
В Мирі їм рости,
Перемога в Строїнцях
І Господь святий.

Пр:
Строїнці, Строїнці,
Колос Золотий,
Як веселка звониться
Труд великий твій.
Тут серця відкриті
Й чесні мозолі,
Люди знамениті
На святій землі.

МАРШИНЦІ

Вздовж автомагістралі Чернівці-Кишинів, за 32 і кілометри від Чернівців і за 2 кілометри від Новоселиці, на лівому березі річки Прут розкинулося село Маршинці.

Перша згадка про це село датується 1617 роком. На околицях села виявлені рештки поселень культури ноа (XIX-XII століття до н. е.) та черняхівської культури (III—IV століття нашої ери). У урочищі Солонець знайдено слов'янське поселення IX-XI століття.

У 1947 році в селі був створений колгосп «Прогрес», а в 1948 році організовано другий колгосп імені Жданова. В 1950 році вони об'єдналися. В 1976 році це господарство об'єдналося з колгоспом села Строїнці «Заповіт Ілліча». Нині його назва «Маяк». Господарство одне з передових у районі і області.

У Маршинцях проживає 5253 чоловіки, 98 процентів з яких молдавани.

У селі є середня школа, дитяча дошкільна установа, клуб, фельдшерсько-акушерський пункт, підприємства торгівлі, млин, олійниця, лазня, перукарня. Мале колективне господарство «Ритм», яке очолює А. М. Ротару, виготовляє поліетиленову продукцію, пиво, має автозаправочну станцію.

Найстаріша споруда в селі – церква св. Миколая, побудована з червоної цегли у 1887 році.

У Маршинцях починали свій шлях на професійну сцену Софія Ротару, Лілія Сандулеса, Ауріка Ротару. Значний вклад у розвиток художньої самодіяльності зробив О. Г. Дряб. Тут народився майстер спорту СРСР О. Д. Агратіна та інші, якими пишається село.

Степан Глігор працював у с. Маршинці головою місцевого колгоспу «Маяк», головою РАПО.

ПІСНЯ ПРО МАРШИНЦІ

Де нам доля ясна зоріє,
Де нам Прутом колише час,
Де збирає у круг Софія
Всіх щасливих і рідних нас.

Тут душі моїй аж співається,
Тут у серці моїм весна,
Ви найкращі у світі, Маршинці,
Наймиліша моя сторона.

Тут народ у роботі славиться,
Є і хліб, і до хліба є,
Завітайте до нас у Маршинці,
Де джерело пісенне б'є.
Коли раптом і зацікавляться,
Де на світі щасливі ми,
Відшукайте на карті Маршинці,
Тут навчились ми бути людьми.

Ви і мама, і роси, і аршиця,
Вас ніколи ніхто не зігнув,
Ваша зірка на небі, Маршинці,
Ваша казка збудилась від сну.

Тут душі моїй аж співається,
Тут у серці моїм весна,
Ви найкращі у світі, Маршинці,
Наймиліша моя сторона!

НОВОСЕЛИЦЯ

Місто Новоселиця - районний центр. Воно розташоване на широкій рівнинній терасі лівого берега ріки Прут, за 30 кілометрів на схід від обласного центру. Через місто проходить автомагістраль Чернівці-Кишинів та залізнична лінія Чернівці-Київ і Чернівці-Одеса. Населення становить 8,7 тисячі чоловік.

Вперше Новоселиця згадується в документальних джерелах від 1456 року під назвою «Шишківці, де був Юріїв двір, на Пруті». Пізніше, вже у документах 1617 року, село зазначається як «Шишкеуць біля Пруту, що тепер називається Новоселиця». На-

зва Новоселиця свідчить, зокрема, що йдеться не просто про зміну найменування, а про появу поселення на місці запустілих Шишківців.

Своєму народженню місто завдячує сухопутному торговому шляху, який у XII - XIV століттях проходив по долині річки Пру з Галича – столиці Галицького, а згодом Галицько-Волинського князівства – до міста Берлада на Дунаї.

Невеличке поселення, яке виникло на стику території, заселених різними народами, поступово заселялось представниками різних етнічних груп, зокрема, українцями, молдаванами, євреями. Це, безумовно, відбилося і на нинішньому національному складі населення міста, де дружньою сім'єю живуть українці і молдаване, росіяни і євреї, представники різних національностей.

Населений пункт відіграв значну роль у зміцненні економічних зв'язків, що існували між Північною Буковиною, Галичиною та Подніпров'ям. Не ослабло його значення після включення Північної Буковини до складу Молдавського князівства. Однак становище жителів Новоселиці погіршилось з першої половини XV століття, коли Молдавське князівство потрапило у васальну залежність від султанської Туреччини.

Після розгрому турків у 1774 році на територію міста вступили російські війська. У цьому ж році, після укладення Кучук-Кайнарджійської мирної угоди Росії з Туреччиною, Новоселиця стала прикордонним пунктом і була розділена на дві частини: західну окупувала Австрія, а східна залишилася під турками. Кордон у місті між двома державами проходив по річці Рокитнянка.

Західна частина в той час належала багатіям, зокрема барону Зоті. Селян примушували працювати на полях барона від зорі до зорі, доглядати худобу, будувати маєток і господарські приміщення. Частина селян залишилася кріпаками Радівецького єпископства, а з 1788 року – молдавського поміщика Кантакузіно.

Скасування австрійським урядом кріпацтва сприяли розвитку Новоселиці. Вона починає розбудовуватись. На захід від річки Рокитнянка виникає поселення Долишні Строїнці, а ще західніше – Горішні Строїнці (пізніше Гоголяни). Долишні Строїнці (пізніше Селище) поступово з'єдналися з Новоселицею.

Селяни західної частини Новоселиці, які були під турецьким ярмом, зазнавали подвійного гніту: від турецьких завойовників і від місцевих поміщиків.

Після переможного закінчення війни 1806-1812 років між Росією і Туреччиною східна частина Новоселиці була звільнена російськими військами від турків. В 1812 році ця територія згідно з Бухарестською мирною угодою була приєднана до Росії і увійшла до складу Хотинського повіту Бессарабської губернії, а західна до листопада 1918 року залишалася під владою австрійської імперії.

Таким чином Новоселиця стала прикордонним населеним пунктом. У російській частині населеного пункту 1817 року, а в австрійській 1847 року відкриваються митниці. Вони контролювали рух вантажів і людей по р. Прут і ґрунтовому шляху, що сполучав Північну Буковину з Росією.

На початку XIX століття у східній частині Новоселиці, яка увійшла до складу Росії, розвивається промисловість, ремесло, торгівля. Ці процеси відбуваються і в західній австрійській частині, однак значно повільніше. На 1828 рік у Новоселиці було вже 2 шевці, 2 кравці, 3 кушніри, 2 колісники, коваль.

Вигідне географічне положення і розвиток ремесла і торгівлі привели до відкриття в 40-х роках XIX століття в Новоселиці ярмарку. Саме тоді вона почала називатися містечком. А коли у 1850 році було завершено будівництво гравійної дороги з Чернівців через Новоселицю на Липкани.

У 1955 році відкрите медичне училище, яке за час свого існування випустило великий загін спеціалістів середньої медичної ланки: фельдшерів, акушерок, медсестер. У місті є музична і художня школи, спортивний комплекс і дитяча спортивна школа, будинок дитячої творчості, кінотеатр.

У центральній районній лікарні і поліклініці на варті здоров'я населення знаходяться 72 лікарів і 160 спеціалістів середньої ланки. В них добре обладнані кабінети, сучасне обладнання.

У місті широка мережа торгівлі, побутового обслуговування. У 1994 році воно підключене до магістрального газопроводу. Місто росте. Появилися нові багатоповерхові будинки. Будується асфальтокомбінат.

Окрасою Новоселиці стали нові будівлі районного вузлу зв'язку, будинку побуту, відділення Ощадбанку «Україна», райвідділу міліції, суду, прокуратури, району електричних мереж, редакції районної газети «Слово правди» і райдрукарні.

Тут діють дві православні церкви Святого Юрія і Успіння, побудовані відповідно у 1858 і 1907 роках.

Новосельчани люблять своє місто, яке в недалекому майбутньому стане ще красивішим.

Степан Савович Глігор – почесний громадянин м. Новоселиця з 2004 року.

НОВОСЕЛИЦЯ

Муз. Марії Кольц

Понад Прутом, понад Прутом,
Де пісні чудесні чути,
Де пісні чудесні чути,
Ми у дружбі живемо,
Рід наш гордий славимо.
Рід наш гордий славимо.

Приспів:

Це – наш край,любимий край,
Благословенна земля,
Любов моя, любов моя, любов моя,
Це – Новоселиця моя.

І як вийдемо у поле,
Де чекає щедра доля,
Де чекає щедра доля,
Колос щедрий будем мати
Для сестрички і для брата,
Для сестрички і для брата.

Приспів.

А коли співати треба,
Щоб почулось аж у небі,

Щоб почулось аж у небі,
Ми, як Соня і як Ліля,
Заспіваєм на дозвіллі,
Заспіваєм на дозвіллі.

Приспів.

Ой, дівчата-ластів'ята,
Хай почують мама й тато.
Хай почують мама й тато,
Як співаємо ми їм,
Рідним нашим дорогим,
Рідним нашим дорогим.

Приспів.

Нам задачу, мудру схему
Розібрати – не проблема,
Розібрати – не проблема.
Все ми можемо осилить.
Новоселиця – це сила,
Новоселиця – це сила.

Приспів.

Всі здолаєм перепони,
Подолаєм всі кордони,
Подолаєм всі кордони.
Мозговий і Сабадаш –
Капітал духовний наш,
Капітал духовний наш.

Приспів.

III. СЛАВА ДРУЗЯМ

ПОСПІВАЙМО РАЗОМ ПРО ВІЧНЕ...

А Життя триває

Дорогий Степане Савовичу!
Пам'ять дана щоб не забувати, а значить жити.
Твої живі послідовники, незабутні рідні – з Тобою.
Радію, що мов живі, говорять про Тебе добре слово і служать
людям численні соціальні об'єкти скрізь, де ступає твоя нога, сві-
тить твоя енергія і талант творця.
Твоя і нашого покоління робота змінила життя нашого краю.
Про це мріяли предки, продовжать наші спадкоємці.
Твої ровесники і друзі, вітають Тебе з взяттям вершини – 80
сповненням твоїх мрій.

Нехай минуле ще дає нам сили,
Майбутнє світить як промінь в небесах,
Сьогодні радість нас візьме на крила
І понесе, де Колос на полях.

Не забувай, що ти нам – Вища Ліга,
І служить людям Нива Золота,
До тебе йдуть. Й Твоя фортеця «Глігор»
Твої примножить Золоті Літа!

*З глибокою повагою
Від ровесників і однодумців
Василь Васка*

*Слово ювілярові
про Степана Сабадаша –
він – наша гордість.
Степан Глігор*

ГОРДІСТЬ НАРОДУ

Згадує відомий керівник агропромислової галузі, заслужений працівник сільського господарства України, односельчанин і друг композитора **Степан Савович Глігор**.

...Знаю Степана Сабадаша з дитинства. Він залишиться для мене завжди усміхненим і гордим. Приємним у спілкуванні та надзвичайно інтелігентним. Навколо нього завжди було багато музики, людей і добра. Це – наша візитна картка. Він – слава Ванчиківців.

Мені прийшлося пройти велике і непросте життя. Від дитинства у селі через важку щоденну працю, навчання, армію всі сходинок від тракториста до Верховної Ради колись великої світової держави, керував і керую потужними підприємствами. Здійснював унікальні проекти в галузі агропрому і будівництва. Пройшов багато країн, приймав і працював немало зарубіжних делегацій, бізнесменів, спеціалістів. Скажу прямо: якби не дружив з такими видатними людьми, як Степан Олексійович Сабадаш, багато із задуманого залишилося б просто красивою мрією. Кожна зустріч з митцем, який досконало знав не лише працю на землі, але й мав величезний талант організатора, лідера, координатора. Був високоосвіченим у всьому Його сміливі задуми були спрямовані на прогрес, на прекрасне через труд, творчість, відповідальність.

Сабадаш ніби притягував до себе таємничою силою свого таланту.

Ще будучи дітьми, цілою ватагою ми збиралися слухати його музику, оркестр, ходили на всі свята, весілля, танці, вистави, христини. Лише б почути, як грає Степан і його талановиті побратими. Батьки не раз гнівалися.

– Де ви вештаєтесь годинами? Знову ходили на музику?! – їм обурювались старші.

Але ми, малі, знали, що то гнів був для порядку. Бо наше село пишалось своїми музикантами, яких вивчив сам Іон Кіріак, а грає а потім і керував музикантами справжній віртуоз Степан Сабадаш.

Пізніше, як ми повиростали і пішли у люди, а слава про Степана майнула у світ, ми зрозуміли справжню ціну його таланту. Він відчиняв будь-які двері. Для добра і справедливості, для щастя миру, людяності і правди.

Коли в селі чи в районі, області проводилися знаменні події для організації всенародного хору запрошували Маестро. Він сприймав ці запросини як найвищу оцінку творчості і поваги до себе і до Ванчиківців, його малої Батьківщини, і до земляків.

Вже будучи у Києві, він радо приймав зі своєю дружиною Родюю гостей з рідного краю, тому що вітер з Пруту, гомін Карпат додавав йому сил і підносив до вершин блаженства.

Він любив нас мовчки і голосно. Мовчки – то душею, а голосно – то піснями, які не вмирають і житимуть вічно.

Я щасливий, що жив і живу в епоху Сабадаша. Я гордий, що у багатьох моїх і наших земних справах живе світла пам'ять про

Велику Людину, яка прославила нас, наш край, нашу Буковину і Україну на цілий світ. Ми відкриємо музей у його батьковій хаті.

Сіймо хліб, закладаймо сади. Ростімо дітей і онуків, пишімо і співаймо пісень.

Це для нього, бо Він – Степан Сабадаш – про це мріяв і залишив нам свій щедрий спадок.

Він – наша гордість...

В'ється, наче змійка, неспокійна річка,
Тулиться близенько до підніжжя гір.
А на тому боці, там живе Марічка,
В хаті, що сховалась у зелений бір.

Як із хати вийде, на порозі стане -
Аж блищить красою широчінь ріки.
А як усміхнеться, ще й з-під лоба гляне:
«Хоч скачи у воду» - кажуть парубки.
Не питайте, хлопці, чом я самотній
Берегом так пізно мовчазний ходжу.
Там на тому боці загубив я спокій
І туди дороги я не знаходжу.

Та нехай сміється неспокійна річка,
Все одно на той бік я путі знайду:
«Чуєш, чи не чуєш, чарівна Марічко,
Я до твого серця кладку прокладу».

*Свято за цим сценарієм
відбулося при матеріальному сприянні
Степана Савовича Глігор*

**СЦЕНАРНИЙ ПЛАН
проведення літературно-мистецького вечора-спогаду
«А МУЗИКА ЗВУЧИТЬ...»,
присвяченого 95-й річниці від дня народження
народного артиста України, композитора
Степана САБАДАША**

4 червня 2015 р. (четвер)
Районний Будинок культури
м. Новоселиця
Поч. о 14.00 год
Тривалість заходу – 2 години

Сцена оформлена квітами. У фойє – бібліотечна виставка літератури про С. Сабадаша.

У зазначений час звучать позивні обласного радіо «Марічка», у залі гаситься світло, демонструється фрагмент відеофільму «Дмитро Гнатюк – «Марічка», виконується один куплет і приспів. Після чого на кіноекрані висвічується портрет Степана Сабадаша, цифр 95 з лавровою гілкою та напис «А МУЗИКА ЗВУЧИТЬ...». Далі на сцену виходить ведуча.

Ведуча: Доброго дня, шановні пані та панове, славні буковинці!

Цими щемливими відеокадрами, якими розпочався наш вечір-спомин про славетного митця, ми ще раз довели, що Степан Сабадаш живе у наших серцях і помислах, а його пісні і дослунають світами.

Народився наш маестро 5 червня 1920 року в селі Ванчинь (нині Новоселицького району Чернівецької області). З дитинства захоплювався музикою, співом. З 13 років навчався гри на скрипці у регента церковного хору Івана Кіріяка. За порадою останнього в 15 років почав самостійно навчатися гри на трубі

оже через півроку був прийнятий до професійного духового оркестру села Ванчиківців.

У 16 років уже керував цим оркестром, а у 18-річному віці почав опановувати акордеон і невдовзі став кращим акордеоністом не лише Буковини, а і Румунії. Був запрошений працювати на Букарестське радіо, проте з політичних міркувань відмовився від цієї пропозиції.

У 1940 році вступив до Чернівецького державного музичного училища, клас акордеона. Враховуючи віртуозне виконання творів на вступному іспиті, був зарахований відразу на другий курс і закінчив училище за рік. У воєнні роки навчався в приватній румунській консерваторії Чернівців по класу акордеона.

З 1944 року працював у Чернівецькій філармонії, де було створено естрадний ансамбль. Згодом був призваний до лав Радянської армії. Там створив ансамбль з числа військовослужбовців-артистів, які виступали у військових частинах 4-го Українського фронту аж до закінчення війни. Після демобілізації працював у Чернівецькому музично-драматичному театрі концертмейстером.

Згодом, разом з Іллею Міським, створили естрадний оркестр при кінотеатрі імені О. Кобилянської. Невдовзі був створений ще один оркестр у кінотеатрі «Жовтень», нині «Чернівці», який був визнаний найкращим серед оркестрів кінотеатрів України. Для цих оркестрів Степан Олексійович написав багато оркестрових творів.

З 1951 року періодично створював самодіяльні хори. Один із них – на трикотажній фабриці №1, яким керував 16 років. Цей колектив на республіканському огляді художньої самодіяльності посів 1 місце.

Протягом багатьох років Степан Сабадаш популяризував хоровий спів, писав тематичні пісні і робив оркестровки для супроводу хору і танцювальних колективів. Часто йому доручали керівництво хорами гала-концертів, найбільшим із них був тритисячний хор на святі весни в Чернівцях.

Більшість його пісень стали популярними і навіть народними. Це: «Очі волошкові», на вірш Анатолія Драгомирецького; «Пісня з полонини», на вірш Олени Пономаренко; «Осінь» та «Спогад», на

вірші Тамари Коломієць; «Ромашка», на вірш Леоніда Кучерявенка та деякі інші.

З 1967 року Степан Олексійович жив у Києві. Працював керівником музично-інструментального ансамблю Жовтневого палацу культури, виступав зі звітними авторськими концертами в Україні та в республіках СРСР. Був членом Музичного фонду та Музичного товариства України.

Відійшов у вічність Степан Олексійович 28 серпня 2006 року і похований на Байковому кладовищі у Києві.

Знаменно, що життєдайні Новоселицька та Кельменецькі землі зростили двох мистецьких велетнів – Степана Сабадаша та Михайла Ткача, давши їм путівку у творчий світ, наділивши їх на снагою на створення у 1950-х роках чудової пісні «Марічка», якій дав крила наш славетний буковинський співак, народний артист України Дмитро Гнатюк.

Нині «Марічку» співають у багатьох країнах світу. Як символ мелодія цієї пісні щоденно, о півдні, звучить з верхівки міської ратуші для чернівчан та численних туристів міста.

Тож запрошую на сцену художній колектив Заслуженого академічного Буковинського ансамблю пісні і танцю імені Андрія Кушніренка під орудою народного артиста України Ярослава Солтиса, артисти якого на початку 50-х років уперше виконали пісню «Марічка», а сьогодні, разом з хором, її заспіває народний артист України Ярослав Солтис. Диригує Сергій Мунтян. (Після виконання пісні хор виходить зі сцени).

Ведуча: Шановні друзі! Нам приємно повідомити вам, що на сьогоднішньому мистецькому заході присутні: голова Новоселицької районної державної адміністрації Євгенія Володимирівна Бойко, голова районної ради Роман Володимирович Криган, директор агропромислового приватно-орендного підприємства «Золотий колос» Степан Савович Глігор, голова обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка заслужений діяч мистецтв України Остап Васильович Савчук. А до вітального слова запрошуємо Євгенію Володимирівну Бойко – голову Новоселицької районної державної адміністрації та голову районної ради Романа Володимировича Кригана.

Ведуча: (після виступу) Шановні новосельчани! Рішенням районної ради і районної державної адміністрації, цього річнu літературно-мистецьку премію імені Степана Сабадаша присвоєно:

– Беспальку Сергію Федоровичу – самодіяльному поетові, художньому керівникові комунальної установи «Будинок культури села Стальнівці»;

– Збірі Люсі Василівні – учителю Топорівської загальноосвітньої школи;

– Скоробогачу Валентину Васильовичу – начальнику відділу культури, національностей та релігій районної державної адміністрації.

Ведуча: Дякуємо вам, Євгеніє Володимирівно та Романе Володимировичу, за вручені лауреатські нагороди та теплі і душевні слова на адресу нашого маестро. За світлу пам'ять. Адже нещодавно ми відзначили славне 70-річчя Перемоги, до якої причетний і Степан Олексійович. На згадку про ті буремні дні він написав пісню «Ромашка» на вірш Леоніда Кучерявенка, яку виконає Андрій Тарасов під акомпанемент заслуженого артиста України Олександра Жукова.

Ведуча: До вітального слова запрошуємо представника с. Ванчиківці, де народився наш маестро, Глігора Степана Савовича – директора агровиробничого приватно-орендного підприємства «Золотий колос».

Ведуча: Для всіх присутніх звучить «Пісня про Лук'яна Кобилицю».

Ведуча: Шановні друзі! Сьогодні ми щиро вітаємо нових лауреатів премії імені Степана Сабадаша і також хочемо нагадати, що у 2011 році премію отримали: Ротару Софія Михайлівна – народна артистка СРСР, народна артистка України, Молдови, Герой України; Васкан Василь Васильович – поет, заслужений працівник культури України; Теуту Леся Борисівна – директор Новоселицької художньої школи.

У 2012 році: Сандулеса Лілія Василівна – народна артистка України; Попадюк Дмитро Степанович – самодіяльний поет; Яворська Ірина Тодорівна – редактор нотного-мемуарного видання «Степан Сабадаш у спогадах сучасників і шанувальників».

У 2013 році: Агратіна Георгій Іванович – народний артист України; Томулець Маріанна Борисівна – письменниця.

У 2014 році: Мірошніченко Світлана Павлівна – викладач Новоселицької музичної школи імені Миколи Мозгового; Смокіна-Ротару Зінаїда Миколаївна – самодіяльна поетеса; Руднак Світлана Сергіївна – учитель Котелівського навчально-виховного комплексу.

Приємно, що одним із перших лауреатів премії є автор віршів пісні, яка зараз прозвучить, заслужений працівник культури України, поет Василь Васильович Васкан. Запрошуємо його до слова.

Ведуча: Отже, вірш Василя Васкана, музика Олександра Жукова, пісня «Понад Прутом, стороною». Для вас співає заслужений артистка України Людмила Радиш.

Ведуча: До вітального слова запрошуємо директора школи, яка носить ім'я Миколи Мозгового.

Ведуча: Для всіх присутніх звучать дві пісні Степана Сабадаша на вірш Анатолія Драгомирецького «Очі волошкові» та на вірш Олени Пономаренко «Пісня з полонини». Соліст – Володимир Боклач.

Ведуча: Шановні друзі! Ми завше повинні пам'ятати, у якому краї ми зростаємо і живемо. Адже Буковина – зелена гілка України, де люди вміють усе: збудувати хату чи виткати килим, вишити сорочку чи заспівати гарну пісню. А які тут запальні танці! У постановці заслуженого артиста України Леоніда Сидорчука виконується «Молдавська сюїта».

Ведуча: Дві пісні для вас співає солістка ансамблю Валентина Іордакій.

Ведуча: Інструментальний номер «На весіллі» виконує оркестрова група ансамблю. Керівник – заслужений артист України Олександр Жуков.

Ведуча: У виконанні ансамблю музична композиція «Де прієвійші».

Ведуча: У постановці заслуженого артиста України Леоніда Сидорчука пропонуємо вам буковинський народний танець «Каперуш».

Ведуча: У барвистий мистецький вінок ювілейного вечора артисти Заслуженого академічного Буковинського ансамблю пісні і танцю імені Андрія Кушніренка додають і свій дарунок Степану Олексійовичу Сабадашу (виконують три пісні: «Звела мене не біда» – вірш С. Руданського, муз. А. Кушніренка – соліст Андрій Тарасов, «Шануймося і будьмо» – вірш О. Богачука, муз. М. Мафтулика, «Гей, тримайся, козаче» – вірш В. Васкана, муз. О. Жукова. Фінальний номер «Гопак», після якого звучить пісня «За Україну!»).

Ведуча: Шановні друзі! На цій високій ноті ми завершуємо мистецький вечір з нагоди 95-річчя від дня народження нашого славного земляка, народного артиста України, композитора Степана Сабадаша. Пам'ятаймо і передаваймо із покоління в покоління його славне ім'я. Всіляких вам гараздів. До побачення!

Ведуча – артистка обласної філармонії Марія ФАНТУХ.

*Автор сценарію та режисер –
заслужений діяч мистецтв України
Остан Савчук*

ВІДРЯДЖЕННЯ У ... СЬОГОДНІ

Степанові Глігору на згадку про незабутн

Є у нашому житті такі світлі дні. коли ніби повертаєшся у реальні події минулого без яких не було б того, що є.

Якось далекого січня 1974 року мене запрошує керівник нашого тоді знаменитого району і доручає відбутися у відрядження разом з молодим перспективним керівником найбільшого в районі господарства Степаном Глігором у радгосп «Виноградовський» біля воскрксенська, де в той час діяв один з найбільших в країні тваринницький комплекс європейського типу.

Чому їхав Глігор?!

Згадую розмову з керівництвом.

– Ви їдете на тиждень щоб познайомитись з відомим в системі Мінсільгоспу країни аграрним комплексом по виробництві тваринницької продукції і кормів, бо саме у Глігора.

Має діяти подібне підприємство в нашому районі. Ми надіємось. Шо ви побачите і привезете документи і враження про нові науково – технічні, організаційні, соціальні, виховні шляхи, які дадуть прогресивний рух для господарств нашого краю, Підготуйтеся і їдьте, Вас там вже чекають знайомі Степана Савовича.

Виявляється, ця поїздка ініційована саме Глігором, бо у нього там були друзі у науково – дослідних структурах і господарствах, які й готові були поділитися досвідом і не тільки.

Одним словом, сіли в потяг і поїхали,

Мене тільки заінтригували дві важких валізи, які нам у вагон занесли два могутніх маршинецьких борці – самбісти., тренери районного ДСО «Колос».

Всю дорогу ми складали сценарій нашого перебування в гостях. Степан весь час акцентував увагу на конкретних питаннях:

Не сидіти там тиждень, бо у нього море справ у колгоспі, де і січні кипіла робота, як у жнива.

Найголовніше – комплекс, техніка, корми, життя людей і кадри, Кадри зроблять все!

Дістати нові адреси, щоб у себе зробити краще. Ніж у інших хай вчатся і у нас, а ми підемо вперед. Перемога – це спасіння всіх

З мріями про майбутнє ми приїхали на місце.

Нас зустріли господарі на своїй машині, а їхати до Воскресенська ще майже три години. Ледве перенісши валізи до авто, вийшли на засніжену безкінечну дорогу.

Водій гостей Михайло раптом голосом Шаляпіна проспівав:

Щось у горлі деренчить! – і засміявся. Бо він цю українську пісню насвоїв у нас, коли приїздив у гості в Новоселицю.

Приїхали у «Виноградово».

Нас зустрічають як офіційну делегацію із України. Вітання, сувеніри, Пісня про рушник.

А зі словом – відповіддю виступає Степан Глігор, і тут проявляється унікальна дипломатична тактика українського молдаванина. Він після слів побажань відкриває одну з тих валіз і дарує сувеніри. «Українську з перцем» виробництва Новоселицького лісво-горілчаного заводу, Пляшку вина власного виробництва і сувенірну «Посольську» керівникові міста. А з іншої валізи – буковинські сувеніри від Дністра до Карпат. Реклама золотих рук краю.

Потім у Глігора буде ціла зарубіжна програма до Молдови, Румунії, Англії, Угорщини, прийом делегацій і політиків, ділових людей. Космонавтів і вчених, журналістів і літераторів. Будучи депутатом, він на сесіях у проживав у одному номері з самим Назарбаєвим, знав багатьох знаменитих осіб, і висока культура, такт, компетентність завжди ставили його в один ряд з авторитетами найвищого рангу. Браво!

Згадую усі моменти з радістю і щастям, бо його уроки допомогли і мені вжитті, а ця, життєва академія, особлива, живуча, плодотворна і надійна.

Нас тоді розмістили у готелі при санаторії радгоспу. Де проводили реабілітацію і оздоровлення всі працівники цього величезного колективу. Цей елемент соціального сектору став для Глігора поштовхом для створення в його господарстві і в районі широкої мережі оздоровчо - побутового спрямування, а у агрофірмі «Маяк», у Глігора діяв один з найвідоміших на Буковині соціальний центр для людей.

Наступного дня ми цілий день вивчили тваринницьке містечко, приміщення для поголів'я, доїльні зали, роботу операторів

машинного доїння, ветеринарно-зоотехнічну та інженерно-енергетичну системи, технічне та кадрове забезпечення.

Окремо аналізували виробництво м'яса, і Зелений конюшник і виробництво сіна і сіної муки, будівництво сіноскладів безприв'язне утримання м'ясного поголів'я.

Хто прочитає книжку Степана Глігора «Погляд крізь дні роки», дізнаються, що в цьому господарстві був створений унікальний показовий для нашої зони тваринницький комплекс який відкрив йому дорогу в депутати Верховної ради і заклади основи для реформування галузі в сучасне агропідприємство.

– Нове приходить разом із молодими, – любить твердити наші іменинник, і для впевненості.

Всією родиною і з молодими послідовниками розвиває фірму «Золотий колос».

А починалося із мрії, важкої натхненної праці, яка дає славу і щасливий врожай.

Не можу не згадати останній день - третій, бо поспішали додому - з відрядження.

Вранці виїхали у Воскресенськ. Відвідали шиферний комбінат, один з найбільших тоді у Європі, де Глігор підписав угоди на постачання в район великолистого шиферу для будівництва складів на 500-600 тонн сухого сіна, ця програма була виконана і завдяки їй були збудовані десятки споруд для комбінатної бази тваринництва.

Ми відвідали найбільшу в країні знамениту фетрову фабрику і цех «Дипломат», де виготовляли дипломатичні капелюхи найвищих світових стандартів. З цеху масового виробництва з гостинною скидкою ми придбали дещо і для наших ветеранів.

Відвідали спорткомплекс «Хімік» і хокейний матч команд «Хімік» – «Спартак». Привезли сувеніри – шайби для новоселицьких спортсменів. А Глігор запалився:

– От нам би спорткомплекс!

Пройшов певний час і у Новоселиці спорудився прекрасний спортивний центр, де діють стадіон з тиром і мототрасою, зал боротьби, корт, готель, спортивний зал при будинку культури. Будуються футбольні мініполя. Мрія здійснилася.

Перед від'їздом гостей повелу у сауну, де фінська чистота і температура у парній 110 за Цельсієм. Охолодитись можна у чані з джерельною водою чи лише у плавках – у сніг при морозі -25.

Ця операція під кодом «Сауна» знайшла своє продовження у масовому спорудженні за привезеним Глігором проектом десяти саун для механізаторів, тваринників, спортсменів у містах і селах Буковини. Дякуємо Глігору!

Виконавши достроково тижневу програму, ми повернулися додому, де нас чекав, як кажуть, непочатий край роботи.

Минуло майже піввіку. А це відрядження «у сьогодні» продовжується нашими ветеранами, друзями, дітьми і внуками, учнями і новими поколіннями тих, хто йде вперед, перемагає у боротьбі з часом і труднощами, щоб наша земля весніла, Буковина процвітала, Україна славилась у віках!

ВИХОВАНЦІ ВКЛОНЯЮТЬСЯ ЩИРО

Мар'ян Тріпак, кандидат економічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України. Директор спеціального Подільського НРСЕ коледжу, дякуючи своїм вчителям і вихователям у виборі професії та здобутків на трудовій ниві, у своїй книзі «Психологія фінансів» пише: «Не можу залишити поза увагою моїх учителів, які навчили мене «фінансам», «управлінню» і бути фінансистом державної служби – Миколу Кушніра, Василя Боклача (нехай з богом спочивають), Василя Васкана і Георгія Данчука (зичу довгих років життя).

Велика подяка Наталії Дячук, Людмилі Істратій і Валентині Лях, які змусили мене повірити в себе. Особлива подяка Великому Господарнику Буковинської землі Степану Глігору – за перший запис в трудовій книзі, за перші поради управлінця, і за першу сходинок мого професійного життя».

Ми розлетілись мов птахи
Від свого краю,
А в небі зорі нам нагадують
Про дім,
І кращих, і ясніших
Зір не знаю,
І край, де народився
Й є моїм.

О Котелеве, Маршиці,
Родинко,
Ванчиківецька хлібна
Сторона,
Тарасівці і хата
Городинки.
І Строїнецьке поле
Як весна.

З тобою ми,
Почесний наш професор,
Шукаємо, як вчиш нас
У житті,
Ми для снопів твоїх
Сплітаєм перевесла
І повторяємо
Закони непрості.

Любити край,
Де білий світ побачив,
І без гріхів
У свій вертатись дім,
Все берегти,
За чим серденько плаче,
І йти вперед,
Як в роки молоді.

Дозволь до тебе
Знов прийти за парту,
Повчитись
В «академії твоїй»,
Любім життя,
Воно ж бо того варте,
Нас Глігор вчив –
Товариш дорогий.

Слава Вчителям!

ЛІЛІЯ

Для Степана Глігора родина Баранчанів має особливе значення, тому що Семен – глава, був для Степана вчителем польових наук, з Іваном, Анною вчилися в школі, а Лілія стала, як хотів Глігор, політиком і аграрієм; сьогодні Лілія Бортич-Баранчан – депутат буковинського парламенту від Селянської партії та керівниця агрофірми європейського типу. Вихованка стала в ряд з Вихователем. Династія живе. Валерій Іванович – відомий педагог і поет. Іван був завідувачим райвно і директором школи. Ганна Володимирівна працювала завідиною культури, керівником апарату РДА, тепер консультант-психолог у фірмі Лілії. Ось такі ці Баранчани з Ванчиківцевого роду Глігора. Слава наставникам і однокласникам.

До речі. Після Івана Семеновича Баранчана керував освітою в районі ще один славний Учень Вванчиківцевої Школи – Іван Васильович Сажин. Вічна їм пам'ять і поклін від живих.

УЧИТЕЛЮ

*Однокласникові Степана Глігора і друзів авторів
дорогому Іванові Семеновичу Баранчану, і його родині*

Коли мене до школи записали,
Я дуже-дуже вчитись захотів,
Та просто йти до школи було мало,
Бо треба всьому вчитись у житті.

Я думав про врожаї і про землю,
І щоб над Прутом колос зародив,
Перетворити глину в чорноземи
І щоб на Марсі зацвіли сади.

В той час табличка множення на вісім
А перед тим на три, на шість, на сім,
Не йшла ніяк, бо горобці у стрісі
Були важливіші за правила усі.

І тут мій друг, кмітливий Баранчанин
Мене на цифру міцно посадив,
Й мене, самого Глігора Степана
Тієї математики навчив.

А коли я механіку освоїв
Й секрети відкривалися землі,
Трьом вчителям, було ж їх справді троє,
Вклоняюся за справи немалі.

Я добре пам'ятаю ті уроки –
Як додавати і ділити як,
Баранчани і школа ясноока,
І Сабадаш, й священик Кіріак.

Спасибі вчителям, від прадіда й донині,
За світло знань і відданість Землі,
Спасибі Лілії, і квітці, і Людині
Що любить нас, як Небо Журавлі.

М'ЯЧ І РАЦА

Петро Раца – майже однокласник Степана Глігора

Легендарний Петро Раца – справжній Маестро Волейболу Світового. Чемпіон світу серед Ветеранів, Майстер спорту. Друг Степана Глігора справжнього Маестро Колоса і Землі. Дві Легенди, випускники Ванчиківецької школи, справжньої сільської колосисто-спортивної та інших наук академії, яка дала світові, Європі, Україні зірок першої величини.

Петро Раца – спортивна слава і Символ нашої землі.

Він – перший сільський спортсмен, який став майстром спорту СРСР, арбітром міжнародної категорії, названий в народі «Королем М'яча», який разом із Головою Чернівецької обласної ради Василем Ватаманюком, при сприянні Степана Глігора та цілої плеяди буковинських меценатів створили волейбольний суперклуб «Будівельник – Буковина», мрію спортивної еліти України, чим прославили наш край на віки-віків.

Раца і Глігор – лідери двох Світів – спорту і поля, але однією землею, краю, патріоти міцного громадянсько духу.

ПЕТРО РАЦА ВІТАЄ СТЕПАНА ГЛІГОРА

Слава волейболу

До міжнародного турніру

Пам'яті Василя Ватаманюка в Новоселиці

Минають дні, летять літа.

Здійснилась юності мета:

М'яч сітка, вишка – ось престол,

Нехай панує волейбол!

Приспів:

Де Новоселиця й Рингач,

У Чернівцях літає м'яч,

А з ним до неба море рук,

Як заповів Ватаманюк.

Він шлях проклав собі і нам,

І збудував величний храм,
Де спорт із думкою сплелись.
Й м'ячі – мов голуби знялись.

А з ним і Раца, і Юрій
Здійснили сотні юних мрій,
Всі на турнір! Там наш престол,
Нехай панує во-лей- бол!

Приспів:
Де Новоселиця й Рингач,
У Чернівцях літає м'яч,
А з ним до неба море рук,
Як заповів Ватаманюк.

ПЛЕЧЕ ДРУГА

Від вірних і надійних друзів Глігора у реалізації програм
«Село України має майбутнє».

Дай нам, вчителю і друже,
Поздоровити Вас нині,
Бо Ім'я Твоє давно вже
Стало брендом України.

Ми з тобою всі йдемо,
Кожен день в строю єдинім,
Ти нас вчиш, й ми живемо
Як сім'я в своїй країні.

Ти нас вчиш, що кожний день –
Неповторний, незворотній,
Що минуло – відійде,
А нове – нові турботи.

Ти нас вчиш – як молодих –
Кожен раз немов востаннє:
Хтось за нас, а ми за них,
Брат за брата – мудрість давня.

Нас береш з собою в ряд
І на мирний бій, й на свято,
Ти для друзів – наче брат,
Молодим ти – добрий тато.

Пишні свята – не вітав,
Вчиш в усьому знати міру,
Ти для нас Великим став
Й неповторним, Брате Глігор!

Слава Ювіляру!

ДРУЗЯМ

*... і мертвим. і живим,
забути їх – це гріх.
частинка з них – в мені.
як промінь у вікні...*

*Це ряд, який мені від Бога, ці імена –
як зорі вздовж дороги:
Дикусаров, Мельничук, Жук, Банар,
Баранчан, Гетманенко, Нантой, Белік,
Гарашук, Говорнян, Полковніков, Гуцуляк,
Кушнір, Капрош, Прохоренко, Данилюк,
Скрипник, М. Келя, Дряб, Шевченко,
Яблонський, Ямковий, Супрович,
Кодіца, Савчук, Василякі і ще, і ще...
Стійте! Ви чуєте всі? І мертві, і живі?!*

...Пробачте, друзі, що часу не стане
Про кожного й для кожного в цю мить
Сказати слово. Біль не перестане
Давити серце, а воно болить.
Бо Вас немає поряд в цю хвилину,
То знайте, друзі, дякую я Вам
Що ви були, і є, й нема зупину
Незгасним спогадам про вас, почуйте там,
У вічності. А хто живий, почуйте
Мого трудного серця тихий плач
І слово щире, й небо поцілуйте,
І землю, бо ми дома. І Калач.
Молімося за хліб, за Сонце, Колос,
Помолимося тихо, як Сини
Господні. За батьків. За Волю,
За всіх Героїв, за вінок Весни.
Я дякую вам сиві побратими,
Що вірили й зі иною йшли в бої,
Тут діти наші й ми йдемо із ними,
Бо ми всі – Люди! Бо ми сві – СВОЇ!

АВЕ, МАРІЯ

*Вихованка почесного новосельчанина
Степана Глігора – мер міста Новоселиця
Марія Глігор-Нікорич*

Над Прутом грає хвиля золота,
Над Новоселицею промені святкові,
День міста в рідне місто завітав,
У кожному серці чується обнова.

Приспів:

Наше місто знамените,
Наше місто знане в світі,
Наші люди – як святі,
Наші руки – золоті!

Зірковий час, його знаменний час,
Духмяні квіти сонячно – травневі,
Несе нам свято і іде до нас
Санта-Марія, наша королева.

Роки минали і віки пройшли,
Паради пишні і біда минали
А ми шукали й мабуть – що знайшли
Перлинку долі, що давно чекали.

Чоловіки зробили реверанс
І жінку запросили до престолу,
Й прийшла Марія в історичний час
До хати, у лікарню, храм і школу.

І Влада стала раптом як своя,
Як в нашім парку, весняна берізка,
Як мама строга, але не стерня,
І тримає відстань, а біда – то близько.

Й відчули всі, що вкупі – сила ми,
І правда Добра, й королева щира,
І влада дійсно твориться людьми,
Для Щастя, Хліба, для Любові й Миру.

Хай не минає Свята Міста День,
Й почесні громадяни не сивіють,
Хай в Новоселицю Добро щодня іде,
А зустрічає всіх – Санта-Марія!

КОЛОС І КОСМОС

*... Без тебе стала меншою орбіта
А ти її подарував Землі
Із роздумів Глігора про
Космонавта Леоніда Каденюка
бо Він бачив нашу землю з космосу
і так щиро просив берегти наше земне гніздо
яке вбирає в колос Степан Глігор*

Сон тріснув, як скло віконне,
Грім вдарив, падають осколки,
Зі страху душа холоне,
І відчай котився зойком.

Пекельно чадить смолою,
До рання тріщить і рветься,
Світанок гримить війною,
Серпом різнуло серце.

Окресленим лихо стало,
Тривога гуде набатом,
Неначе Земля повсталала –
Бо ж скільки біди чекати?!

Й пішли косарі до бою,
Бо скоро пора косити,
Й скропилося поле кров'ю,
Бо ж треба орду спинити.

Бо кличе до бою Космос –
Земля ж бо така вразлива,
Бо кличе до бою Колос,
Борімось, допоки живі.

З небес Каденюк гукає,
Зібрав хліборобів Глігор:
Без Неба Землі немає.
Немає Життя без Хліба!

ТВОЇ СТЕЖКИ

*Академіку Костянтину Поповичу,
другові Степана Глігора у вічність*

Твої стежки запроменіли,
Шляхами стали для людей,
Свого Пегаса білі крила
Залишив нам, як Прометей.
Твій голос чистий і високий,
Твої весніючи думки
Твої негаснучі уроки.
Твої палаючі роки.

Стежки, стежки
Й важкі дороги,
Любов земна
Й гірка сльоза,
І вічний промінь
Перемоги,
Й життя блакитні
Небеса.

Твоя усмішка веселкова
Єднала нас перевеслом,
А материнська рідна мова
В»язала нас міцним вузлом,
А журавлі на крилах несли
Тобою вкладені в книжки
Слова Шевченка й Емінеску
На всі роки, на всі віки.

Твоє ім'я відоме в світі,
Що як Дністрових хвиль луна,
Твоїх стежок травневі квіти
Шанує рідна сторона,
Ти йшов і йдеш усім на поміч,

Вожак небесних Журавлів,
Ти просто вічний наш Попович,
Син Її Вічності Землі!

Стежки, стежки
Й важкі дороги
Любов земна
Й гірка сльоза,
Гарячий промінь
Перемоги
Й життя блакитні
Небеса!

Вічна Тобі пам'ять!

НАС НЕ ЗЛАМАТИ

...Тридцять років Нашої Незалежності і Свободи, власної дороги боротьби, тривог і Перемог.

Це – період особливої Ціни.

Наше покоління здобуває Свою перемогу. Саме перемогу, у важкій, кровопролитній, жорстокій боротьбі.

Людина і світ живе, бо бореться. Україна, наш народ, наша держава проходить всі ймовірні і неймовірні випробування на Життя. І бореться. І перемога нам дістанеться за всіма Божими і мирськими Законами, бо перемагає той, хто страждає, жертвує, платить найбільшу за свободу і щастя Ціну. Власне Життя.

І тому наша перемога – закономірна. За тридцять років у нас виріс Новий український народ. То ж Нас не зламати. Ми є, бо ми Вічні по Велінню Господньому. Він боровся, страждав, терпів і нам велів. Терпіти і боротись, щоб перемогти. Ми – вже інші, сильні і визнані світом. Оновлені і нездоланні Духом і тілом.

То ж зі Святим Нас! Будьмо!

Зі святом Україну, народ, іменинників.

Та маю таку нагоду привітати своїх ровесників, хто народився і 1941 році, коли нам в очі вдарило полум'я війни, і перший почутий нами звук був плач і громи канонади, свист куль, а сонячне світло виринали з-за димів пожеж.

Наші діди, батьки перемогли у тій війні, а багато залишилось на полі битв. Сьогодні на сході теж гримить.

Нам, дітям війни не дуже до знаменних дат. Але Ювілей Держави – це Наша велика Перемога. Віримо, буде і повна. Наша Перемога. То ж сьогодні вітаємо одного з тих, хто вартий Ювілею.

8 квітня 1941 року народився Степан Савович Глігор.

8 квітня 2021 року Степан Глігор відзначає свій 80-річний ювілей!

24 серпня 2021 року свій 30-річний ювілей святкує наша квітка незалежна Україна!

Бесерабські Глігоряни

МОЛИТВА...

За мир у рік 30-річчя

Незалежної України

Надлітає перший сніг у січні,
На Святвечір, на саме Різдво,
Він зиму морозну в гості кличе,
Бо стомився грудень від тривоги.
Високосний рік пішов нарешті
І прийшов спасенний білий сніг,
Задзвеніла ковзанка уперше,
Лижі примірялися до ніг.

Перший сніг у січні, ніч морозить,
І летить над світом коляда,
Вифлеємську Зірку діти носять,
Йде святкова зимня череда.
І надія ніби розцвітає,
Квітами звеснілої пори,
Білий сніг надії надлітає
Як Молитва сріблиться згори.

Дякуємо Господу Святому
За цей сніг, що Він для нас зібрав,
Просимо у Році у Новому
Милості, Любові і Добра.
Прости, Боже, грішні ми, та вірні,
Дай нам правди, і здоров'я дай,
Миру дай коханій Україні
І на свято в гості завітай.

А ЛІС ШУМИТЬ

*До 80 -річчя трагедії
у Ванчиківському лісі,
де темної липневої ночі
1941 року фашистами
по звірячому були забиті
семеро котелівчан*

Ліс шумить, не замовкає,
Сумно пам'яттю вертає,
У ту ніч криваву, люту
Де бал правили манкрути.

Молодих, розумних . дужих,
До неправди небайдужих,
Пов'язавши дротом руки
Озвірілі хижі круки

Їх привезли на каруці
В ніч і ліс ванчикауцький,
Прямо в груди їм стріляли.
В сиру землю закопали.

А над вбитими, мов люди,
Три черешні і три дуби
Свої віти посхиляли,
Хлопців болі тамували.

І шумить з тих пір ліщина,
Щоб знайшла своїх родина,
Діти тата, мама сина.
Й посивіла вмить дружина.

Ой ти ,Лісе невгамовний,
Ти шуми на вічній мові,
Помолись за тих. що впали,
Щоб ми хліб й до хліба мали.

То ж не просто ліс шумить.
Він розкаже як болить.
Як гаряча кров кипить,
Й що кричать в останню мить.

Кров листочки золотить,
Хоче людство захистить,
Зупинити війни ті –
Гріх найтяжчий у житті

Брате Лісе! Синє Небо!
Наших ви взяли до себе.
Тільки ліс своє шумить,
...Час минув. Не щезла ...Мить...

ЧЕКАЙ

Що таке кохання,
Доле, розкажи.
А як слів немає.
Знаком покажи,
Коли воно справжнє,
Пісню заспівай.
А як ні, листком
Сухим спадай..

Як почула Доля
Що питаю я,
Стала серед поля
Деревом стоять.
Навесні весніє,
Листям молодим.
Восени прощається
З листячком сухим..

Знову я запитаю
Доленьку щодня,
Що робити маю
У тривозі я,
Почуй серденько своє
Як прийде зима,
Як кохання є, то є.
А нема - нема.

Як коханий твій прийде –
То прийшла весна,
Вона й взимку розцвіте
Квіткою з вікна,
Він, де той Дністер – ріка,
Переміг в бою,
Дочекайся козака,
Доленьку свою.

ГОРІХОПАД

*Ветеранам садоводства
на золотистій Буковині*

Прийшла пора в саду порядкувати.
Зібрати все, щоб не побив мороз.
В комору хтось, а той у льох під хату,
А той в підвал. На три зими. А хтось...

Золотиста осінь лад наводить,
Птахи працюють на святій землі,
А хлопчак з вагом садами ходять
І старші, й середущі, і малі.

Для них прийшов фінал Горіхопаду,
Славетної осінньої пори,
Коли їх тягне вздовж доріг й до саду
Ще під листком той золотий горіх.

Горіхопаде! Ти як град спасенний
До кожного горішка нахилься,
Й до кожного . що ніби впав для мене
Як до посланця з неба нахилься.

Тук – тук! Тук – тук !З горіхів при дорозі!
Тук – тук!Тук – тук .!У парках. У садах!
Тік –тук! Тук – тук! ось білка пишноговста
Збирає в їх неначе у казках.

Горіхопаде! Повторися нарік,
Вроди на радість молодий горіх!
Щоб з білочкою ми раділи в парі.
І щоб дістало радості на всіх.

Морозом пахне ранок мій осінній,
В осінній вірш складаються слова,
І листопадить й ліг на листя іній.
Й під шепіт листя хор пісні співав.

ДЛЯ ДВОХ

Заборгував
Я мамі колискові,
Вона ж таке
Заповіла мені,
Щоб я подарував
Романс любові
Своїй коханій
Рано навесні.

І я шукав собі таку кохану,
Котра б співаюча й танцююча була,
Щоби вона, як пишуть у романах,
Зі мною в танго під романс пішла.

І я шукав, як золота старатель,
В золотоносному життєвому піску
Краплиночку із найдорожчих крапель
В зірковім українському вінку.

І трапилось, як у людей у світі,
Та я про це, насмілившись, скажу,
Зустрів у серпні, в день останній літа
Її, котру у серці бережу.

Я написав романс. У ритмі танго,
І нам найкращий в світі баритон
Співав з оркестром танго полум'яне.
Я записав це на магнітофон.

...І я, коли на серці сумно стане.
Один, бо так розпорядився Бог,
Танцюючи, наспівую під танго
Романс для всіх, написаний для двох.

СПАРТАК

*Борцям за незалежність України
рисвячено в рік її 30 – річчя*

...Сімдесят перший рік старої ери.
Радіє Рим. Розгромлений Спартак.
Сенатори гнучкі, мов ті пантери
І хижий посміх на покусаних вустах.

Гуляє Рим. Вино тече рікою.
В короні консул їде на коні
Побачити рабів, що сходять кров'ю
На палях по дорозі головній.

А тих стовпів – їх не перелічити,
На кожному повстанець, бувший раб,
І гладіатор, що своїх мав вбити.
Але повстав! І вільним ... помирав.

Під'їхав ближче гордо короносець
До першого розп'яття. Це ж Спартак!
До неба лик, він щось у бога просить
Й над головою хмарка золота.

– Ну як там, Сину Спарти непокірний,
Тебе на цьому троні не трясе?
І чи ти раб мені тепер сумирний, вірний.
І чи мене цінуєш над усе?

– Я, цісарю, нарешті дочекався.
Щоб над тобою вище я постав,
Я переміг тебе і сам сюди піднявся
І з побратимами уже безсмертним став.

Ти мого сина відпусти додому,
Його там мій чекає царський трон.

Він народився вільним у любові
І сам Везувій – синові Патрон!

І знає світ, що для рабів ти – легет.
А для героїв – битий ти навік,
Для всіх – Спартак я, переможець. Велет.
Для сина – Тато, Жінці – Чоловік.

Дорогу цю ти сам для себе виклав,
Це – стовповий тобі до пекла тракт,
Для нас, повстанців, це «Алея світлих»,
За це на ній безсмертно став Спартак!

Слава Україні!
Героям слава!

СПОГАД ВЕТЕРАНА

Ой сядемо, браття, в кружочок
Та й вип'єм по чарці вина,
Не був би я ранений в Польщі.
Якби не проклята війна...

*...із солдатської пісні Першої світової
почутої від світлої пам'яті відомого педагога
Володимира Петровича Чубенка*

Не був би поранений,
Син – би не вбитий,
Онук - у Донбасі
Не впав у бою.
То – нерша.то друга,
То третя – несила,
Не спинить орда
Дику бійню свою.

Міняються хани,
Міняються орди,
Міняються фани,
Цариці і лорди.
А гріх і прокляття
Лишаються браттям,
Й солдати нові
Не встигають зростати.

Й згадав ветеран
Як вернувся додому
І ляльку – солдата
Приніс він малому,
А хлопчина узяв
В руки ляльку - солдата
Й відбив йому руку.

Щоб було...як у тата.

Ой сядемо, браття, з дороги.

Піднімемо чарку за всіх.

Й попросимо господа Бога

Щоб бій на планеті затиш!..

ЧУЖИНА – НЕ РОДИНА

Раз зібралися браточки, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
А між ними сестріночка, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

Ой, сестричко, ой, Марічко, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
Чого твоє бліде личко? тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

Як була я дома, браття, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
Була-м рідна і багата, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

А відколи ся-м віддала, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
Стала бідна й чужа стала. тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

Бо чужина – не родина, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
І далеко Батьківщина. тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

Я б додому полетіла. тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
Але личко поблідніло. тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

Нема мами, нема й тата, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
Щоб родиноньку зібрати, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

Ой зберися, родинонько, тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я
Не лишай чужині доньку. тра-ля-ля, тра-ля-ля, ля-я-я

ГОЛОДОМОР

Голодомор –страхіття із страхіть.
Голодомор – без хліба між хлібами,
Голодомор – як урвище століть
Між владою злочинною і нами.

Голодомор - це зброя азіят,
Голодомор – це зброя проти люду,
Голодомор – це вовк серед ягнят
І для злочинців – вічна зала Суду

Голодомор – це мертві на шляхах,
Голодомор – відібрана зернина,
Голодомор – прокинутися страх
І з божевілья з'їдена дитина.

Голодомор – молитва за усіх,
Голодомор – це пам'ять , що не гине,
Голодомор – це сльози за своїх,
Це вічний біль і вирок України.

Голодомор – щоб розум не мілів,
Щоб тато синові зерно завдав на спину,
Щоб не щезали запахи хлібів
І колосилась нива України.!

Голодомор – козацький наш набат,
Чужинцям ненаситним, загребушим
Від українців, що в землі лежать
І від потомків їхніх нині сущих!

Борітесь!
Сійте хліб!
Любіть життя!
З Богом, Люди!

ЗЕМЛЯ МОЯ

*Правнукові Степана Савовича
Глігору Степану Артемовичу*

Земля моя – це Доля невмируща,
Земля моя – Душа єдиносуща,
Земля моя - минуле і грядуще.
Земля моя – і ніжне, і пекуче.

Мене полюбить – і мені співає,
Мене рятує – ворога карає,
О .Буковино, мій казковий краю,
Твої найкращі в світі короваї.

З усіх доріг вертаюся до тебе.
До тебе зорі прилітають з неба.
Ти пригортаєш нас усіх до себе,
А щастя більшого бажати і не треба.

ПОЛУМ'Я І СНІГ

*Незабутнім Георгієві і Вадентині Шевченкам
за увагу до книги Степана Глігора «Погляд крізь дні і роки»*

Відкніжила зима, відморозився лютий,
Відписались казки, відкладались пісні,
Відгоріли свічки по усіх незабутих,
Тільки спогади наші ще тужать сумні.

Ми сьогодні без вас знову в нашому колі,
І на чільному місці яскравить свіча,
Ми вклоняємось Вам, хто ділив з нами Долю,
І хто нас як братів, на порозі стрічав.

Він писав – Як писав! слухать й не переслухать!
Він співав! – Як співав! В серці й досі луна!
Він кохав – Як кохав! Зупиняв завірюху!
Від Гордійових слів світ хмілів без вина!

Були Він і Вона – дві палкі половини,
Він писав про цариць – а її обіймав,
Він щодня був для Валі Святим Валентином,
І не вірте що їх вже між нами нема.

На шевченковій вулиці пам'ять палає,
У серцях, у думках, у словах, у піснях,
Тут сьогодні вони, двоє з Божого раю,
Двоє лебедів вірних у друзів в гостях.

Відморозить зима, відлютує Явдоха,
Скоро квітень нагряне й вони на поріг,
І в серцях ніби Вічності збільшиться трохи
Що гаряча, як полум'я, й чиста як Сніг.

У МУЗЕЇ ХЛІБА

Поема

У далекім салі українського степу,
Де роками щороку рили поля,
Тридцять третій прийшов познущатися з НЕПу
Й сівачами померлими землю встеляв.

Там і досі тепер
Їхні правнуки в полі,
Коли оранка йде
Чи дороги мостять,
Ще знаходять кістки
Жертв голодної долі,
Або мами з дитям,
Чи й родинний кістяк.

Ця пора називається голодомором,
Геноцидом назвали у світі цей час,
Та ніякі плуги цих могил не заорють,
Бо для ката там місце ще є про запас.

І настала пора,
Ми набралися сили,
Ми здолали біду
Голод нас не зборов,
У музеї, в селі
Смолоскип запалили,
Він нам розум яснить
І розбуджує кров.

...Хлібороби тут з голоду
Вмерлі лежать,
Щоб зерно і щоб пам'ять
Вічно сіяти й жать!..

СУХАР

У селі, в Музеї хліба,
Де події ці були,
Делегацію з Намібів
Гіди якось привели.

Їм в музеї розказали
Про колись і про тепер,
Перший колос показали:
З мерзлоти. Але не вмер!..

Крок за кроком, див багато,
Хлібна правда – дивина,
Про хліби й калач на свято,
Й раптом – стій! Ось стенд «Війна»...

Тут лежали експонати –
Весь солдатський інвентар :
Й поряд з грізним автоматом –
Часом зсушений Сухар.

Він з війни ще – камінь третій,
Як той колос віковий,
Рятував солдат від смерті
Чорнохлібий Ангел мій.

Зброя й Хліб... І гості стали,
Посланці сухих Сахар,
Й разом з нашими вітали
Переможний наш Сухар!

...У сільським Музеї Хліба,
В наддністрянському селі
Зустрічали друзів хлібом
З української землі.

...Слава хлібу – Сухарю
За неспану зорю!

Слава Україні!
Героям слава!

ВЕСЕЛИЙ ХЛІБ

Жарт Загадка

Я спішно
Кинув
Цуцикові
Хліба...
Понюхав
Скибку
Песик –
І не взяв.
Подумалось:
У чому
Скрита
Хиба?!
Чи
Пес
Не
Той.
Чи
Хліб,
Чи,
Може – Я!!!
Про
Це
Я згадую
Не раз,
Невже Це
Псячий
Майстер-
Клас?!

РОЗГАДКА

Я і Шарик
Запрошені в гості,
На поляні
Накрили стіл.
І зібралися
Люди не просто,
І зійшлися
Пани непрості.
У господаря
День незвичайний:
Він відкрив свій
Ковбасний цех,
М'ясо пахло,
Ковбаси шкварчали,
Варто було б
Понюхати це,
Хтось з гостей,
Вже ковбасно веселий,
Пропонує
Собаці м'ясів,
Тільки Шарик, –
Він песик місцевий,
На ковбасах тих
Зуби з'їв.
Відвернувся
Від того «салямі»,
Воно пахло
Чужим
І горілим,
Простягнув я
Окраєць звичайний!
Він понюхав. Ковтнув!
Пахло Хлібом!

ЛІРИЧНА

Якось ніби зовсім випадково
У неділю рано навесні
В Чернівцях на вулиці Франковій
Ти як сон зустрілася мені.
Ти на тихій вулиці Франковій
Білим цвітом стрілася мені.

Потім по весні кипіло літо,
Нас щодня до себе кликав Прут,
Нащо нам на лекціях сидіти,
Якось ті екзамени минуть.
Нащо нам на парах тих сидіти,
Хай собі екзамени ідуть.

Час минув, та серцю не забути,
І живе у нас пора свята:
Вечори до ранку по-над Прутом,
І твої нев'янучі уста.
Вечори до ранку по-над Прутом,
І твої нев'янучі уста.

УКРАЇНИ ДУША МОЛОДА

Рік за роком як річка спливає,
Щось розквітне, а щось відцвіта,
А для нас, як весна, розцвітає
України душа молода. 2 р.

Україна – частиночка раю,
Рідні люди у селах й містах,
І для цілого світу співає
України душа золота. 2 р.

Ми – минуле на собі тримаєм,
Наше завтра – у небо зліта,
І Героїв своїх величає
України душа золота. 2 р.

У молитві ми плечі схиляєм,
З нами Правда і Віра свята,
І весніє, як небо безкрає,
України душа золота. 2 р.

ОСАННА

Січневий сніг спадає тихо,
Мороз січневий зір січе,
А по полях під снігом лихо.
Рятуйте! – стогоном пече.

Кричить народна наша нива,
З останніх сил тривогу б'є,
Священна нива незрадлива
Нам хліба більше не дає.

Вона, неорана, бур'яном
Багаторічним поросла,
А люди бродять як в тумані,
Поприросли до стола.

Забули справу хлібороба,
Дорогу в поле, стежку в ліс,
Аптеки й бари всі хвороби
З лінивих вигнати взялись.

Чужим наповнилися духом,
Чужі леліємо слова,
Нам від чужого в'януть вуха
Чужим забита голова.

А ниву, лан, пшеничне поле
Чужим за цяцьку продамо,
Нас не лякає нива гола,
І що не з свого хліб їмо!..

Де наше сало і ковбаси?
Де паляниця, де наш хліб?
Де бринза, масло, кухоль квасу,
Галушка власна на столі?!

Зима за вікнами шугає,
Бринить антенами межа,
Осотом нива заростає,
І пісня чується чужа.

Та все ж почує Україна
Своєї ниви голоси,
Ні! Наша слава не загине,
Почує нива спів коси!

Ми всі разом підемо в поле
Орати, сіяти жита,
В Роботі, в Вірі наша Доля,
Осанна й заповідь Свята!

Бо кличе слово «Буковини»,
Як нас Федькович наставляв,
Щоб бойова, не журавлина
Лунала пісня на полях!

ЕКСКУРСІЯ

Жарт

– Нема такого в цілім світі
Щоб в цій країні не було –
Гукнув Степан на Уолл-стріті,
Своє покинувши село.

Він до рідні приїхав в гості,
А рідні – каву й до станка,
Ну а Степан гуляє просто,
Від кабака до кабака.

Він без закуски пив й не падав,
Тверезе око, як в стрільця,
Гука: Знайшов таки їх ваду!
– Цим барам тут – нема кінця.

Коли вечеряти зійшлися,
Степану каже братова:
Ти тут, Степане, придивися,
Бо тут потрібна голова.

Тут треба встати рано-зранку,
І на фазенду чи завод,
Лишай на свято вишиванку
Й для пива пересохлий рот.

...Степан, як повернувся з Штатів
Лиш по неділях пиво п'є,
Забув чужі гріхи шукати.
На полі човником снує.

Нема такого в цілім світі
Чого б Степан тепер не мав,
Найроботящі в світі діти
Й він між Людьми відомим став.

Хвала Степанові й родині
За Колос-Стріт на Буковині,
Лиш має він єдиний гріх:
Не встиг за стіл зібрати всіх.

Робота спати не дає,
Тож досвіта Степан встає...

ЦЕ ДАЛЕКЕ ДИТИНСТВО

*За Серафимом Сакою – письменником,
другом дитинства Степана Глігора*

Те дитинство далеке
Я з собою несу,
Як додому лелеки
Повертають в грозу.
Я вертаюсь до хати,
Що над Прутом в саду,
Пригортаюсь до тата
Як додому прийду.

Пригортаюсь до мами,
Ніби я ще малий,
Щиро заздрю Степану –
В нього бублик смачний.
І щось серце стукає,
Стріпонувшись умити,
Ніби вискочить хоче,
І у скронях шумить.

Серце рветься на волю,
А причина одна:
Йде стежиною Оля,
Моя вічна весна.
Як про неї згадаю,
Як побачу її –
Що робити не знають
Всі тривоги мої.

Те далеке дитинство
Вже на скронях давно,
Срібним інеєм зблисне
Наче промінь в вікно.

За Степаном вже Оля,
І у них – два сини,
Всі царюють на полі,
Я ж радію за них.

Те дитинство... далеке...

НЕКТАР

Степанові і Валентині Мельникам

Що роблять Час й любов з дитинством –
Це знають люблячі батьки,
Як знає Сонце променисте
Про Світ, про Землю і Роки.

Ми і Любов, кохання й Час -
Вони єднаються у нас,
І діти – вузлики буття –
Це вибух нашого життя.

Дитина – це жива частинка
Батьків і Божої душі,
Найкраща з нашого краплинка,
З любові нашої дощі.

Минає Час. Дитя зростає,
І все що в ній – усе від нас,
І щастя більшого немає
Якщо ще щось доробить Час.

Дорослі діти – наша втіха,
Розумні діти – Божий дар.
Хай їхнє слово-добре, тихе,
Солодить душу як Нектар.

Дорослі діти і онуки –
Це нескінчений роду шлях,
Це вічні радощі крізь муки,
В молитвах наших і піснях.

Любов і Час – велика сила,
Любов і Час – моє життя,
Любов і Час – це в небі крила,
Любов і Час – і є життя.

...Любіть Україну,
Любіть як життя.
Як Мама - дитину
Як маму – Дитя!!!

НЕ САМ Я НА ОРБІТІ

Коли біда мені поцілила в крило
І я вже падав,
Мені ще так ніколи не було
Погано,
Я підійматися вже не хотів
На ноги,
Я сам себе жалів, жалів, жалів
Убого.
Знаходив тисячі причин і море
Винних,
Шукав далеке поле, сад, де б горе
Злити,
Як раптом двері відчинилися
Як літо.
Й навколо мене в коло вирядились
Діти.
І запитали в мене, що їм всім
Робити,
Щоб в нашій хаті знову всім хотілось
Жити.

...Я швидко встав,
Прибрався в свіже,
І кажу – Жити!
Й даруйте, що не встиг вас
розбудити!

МОЖЕ Я ТЕБЕ ВИГАДАВ

Михайло Урсул

Може я тебе вигадав,
Може зовсім не ти
Юні дні воскрешаєш.
Заглядаєш у сни.

Може так воно й було,
Як би знав, що живу,
Крізь роки, як у мареві, –
Ти ж бо є наяву.

Спогад знову, як зарево –
За яскравим – пільма...
А роки .наче марево, –
Кличуть те. що нема...

СИЛА СЛОВА

Михайло Урсул

Над Словом думаю
і Слово захищаю,
Міркую про звитягу,
гідність, честь,
Високе Слово я
не полишаю,
Бо хтось для нього
вже лаштує прес.

Ось знову хтось
запекло б'ється з Словом,
Немов у ньому
є якась провина,
Чи колір не такий,
чи не з тієї мови,
А може, колеться
як у гаю ожина.

Ось знову неук
покалічив Слово,
А хтось накинуги
намірився аркан,
На шибеницю
тягне осикову,
Чи креслить букви
на гнилий паркан.

А ось Поет до Слова
кріпить Крила
І випускає у
широкий Світ,
А Композитор
дав пісенну Силу

І Слово наче
промінь полетить.

Я в дружбі з Словом:
воно і гріє, й окриляє,
І кличе до борні,
любов і Віру підіймає,
Я в дружбі з Словом:
з ним я в світі сильний,
Ціну я Слова знаю:
я з ним – Вільний!

НАЙДОРОЖЧЕ

За мотивами творів Софії Рошки

На селі.
На Буковині,
Де коріння
Золоті,
Народився
Геній Хлібний,
Найдорожчий
У житті.

По-над Прутом
Пісня лине,
Колос морем
На полях.
Наче зірка –
Буковина,
Доля
Вишита моя.

Фоає верде,
Лист зелений,
Вишиваночка
Моя.
Гості йдуть
Щодня до мене,
Вас зустріну,
Люди я!

СХОЖІСТЬ

Катерина Вудвуд

Розглядаю я світлини..
Фото нашої родини,
І щоразу . і щоднини
В цьому є одна причина,

Хочу дуже розгадати.
Схожа я на кого .
Чи на маму, чи на тата.
Чи на діда свого.

А чи може на бабусю,
Лиш з чийого боку,
Й по – якому я сміюся,
Й чиї в мене кроки.

І не раз вже я хотіла.
Когось запитати.
Але гордість не веліла
В собі сумніватись.

Й якось знову над альбомом
Схожості шукаю,
Й раптом думка: від кожного
Щось по трохи маю.

Але вперто я й щоднини
Цей альбом листаю,
Бо таку файну родину
На цім світі маю!

IV.

ПЕРЕКЛАДИ

(переклав Василь Васкан)

NU LUCREZI, N-AI CE MÂNCA

Ar fi un mare păcat
Omul leneș de-ajutat.
Dacă lenea-1 stăpânește,
Singur este vinovat.
Cine ziua nu muncește
Doarmă noaptea nemâncat!
Bine-a zis biata furnică
Ciisoilui calicind:
Ai petrecut astă-vară?
Ioac-acum, de-i fi putând!
Iar la vara viitoare,
Măi jupâne grieruș,
Fii ca mine strângătoare,
Nu tot trage din arcuș...
Ț-ei deda corpul la lucru,
Lenea nu te-a stăpâni;
Și la iarn-având strânsură,
Lipsa-ți vei îndeplini.

НЕ ПРАЦЮЄШ - НЕ ЇСИШ

З Іона Крянге

Гріх великий будеш мати
Дармоїда годувати.
Як лінощі ним керують
Сам у цьому винуватий.
Коли вдень він не працює
То голодний ляже спати.
Гарно мовила мурашка
Дзизі - вітрованці:
Прогуляла ціле літо
Й сил нема на танці.
Як настане знову літо,
Нещасно стрибухо,
Будь як я в роботі спритна,
Й не стріляй із лука.
Підкори роботі тіло -
Й лінь тебе покине,
Щоб на зиму що схотіла
Мала ти щоднини.

ANGER DE PAZĂ

Cyând sufletu-mi noaptea veghea in estază,
Vedeam ca in vis pe al meu ănger de pază,
Incins cu o haină de umbre și raze,
C'asupra-mi c'un zimbet aripele-a 'ntins;
Dar cum te v6zu intr'o palida haină,
Copilă cuprinsă de dor și de taină,
Fugi acel ănger de ochiu-ți invins.
Ești demon copilă, că numai c'o zare
Din genele-ți lunge, din ochiul tău mare,
Făcuși pe-al meu ănger cu spaimă să sboare,
El, veghea mea sfântă, amicul fidel?
Ori poate. . . ! O 'nchide lungi genele tale
Să pot recunoaște trăsurile-ți pale -

Căci tu. . . *tu ești el.*

АНГЕЛ-ХРАНИТЕЛЬ

З М. Емінеску

Не спалось вночі, бо душа у зеніті,
З'явивсь, наче в сні, мені ангел-хранитель,
У одяг з проміння і тіней сповитий,
Й усміхнено вкрив мене ніжно крильми;
Тебе ледь впізнав у прозорій накидці,
Красу, що сховалась в любов й таємниці,
Й щезає той ангел, з'явившись на мить.

Ти демон, красуне, бо тільки зорею
Із вій твоїх довгих й великих очей
Зробила, щоб ангел ховався від людей,
Він мій охоронець, коханий, один!
Чи може?.. Зімкнуться вже вій ті довгі,
Щоб міг розгадати таємні дороги,
Бо ж ти – то й є він!

FACE SĂ TRĂIEȘTI

Face să trăiești,
Dacă ești iubit,
Face să iubești
Dacă ai trăit.

Ești dator să-nvingi
Greutăți în viață,
Mînia să-ți stingi,
De-ai piedici în față.

De nu-nșeli pe nimeni,
Nu vei fi-nșelat.
Ești om între oameni,
Nu-i trăi-un veleat!

S-a lăsa și-amurgul
Vieții și-o să-ntrebi în gînd:
«Cum am fost prin crugul
Anilor trecînd?

ВАРТО ЖИТИИ

З Серджиу Беспалко

Варто жити, як
Ти коханим є,
Варто закохатись
Якщо ти жиєш.

Мусиш зрозуміти
Труднощі в житті,
Не варто сердитись,
На стежки круті.

Не плоди неправди –
Не познаєш лжі,
Людяна людина ти –
Будеш нечужий.

Прийде надвечір'я –
Запитай життя:
«Чи я мав довір'я
В років, що летять?»

КУЛТУЛ ПЭМЫНТУЛУЙ

Не стригэ пэмынтул,
Даторь с'аузим,
Ной, каре сынте,
Ной, каре-о сэ фим.

Не стригэ ку верь,
Ку паче ши плой,—
Ной прин пэмынт,
Пэмынтул прин ной.

Не стригэ пэмынтул,
Даторь сэ сербэм,
Лимпедэ соареле
Ын каре интрэм.

Не стригэ дин ербь,
Дин роуэ ши стынчь,
Ла маса луй гря
Де букате адынчь.

Не стригэ пэмынтул
Ал кэруй нуме пуртэм,
Не стригэ ши-атунч
Кынд ной ну-л стригэм.

КУЛЬТ ЗЕМЛІ

З Іона Ватаману

Нас кличе земля,
Її мусимо чути,
І ті, що живуть
Й ті, що мають ще бути.

Нас кличе літами,
І миром, й дощами,
Ми через землю.
А вона кличе нами.

Нас кличе земля,
Й ми підемо на свято,
Сонце ласкаве,
В котре нам впірнати,

Нас кличе з-між трав,
З рос, де скелі орлині,
До столу, що гнеться
Від страв старовинних.

Нас кличе земля,
Ми ім'я її носим,
Нас кличе й тоді
Коли ми ... Безголосі.

SA NU UITI...

Să nu uiți nicicînd,
Copile drag al meu,
Domnul e cu tine
La bine și la rău.

Să nu faci în viață
Vreun rău nimănui,
Dumnezeu te vede,
Te scrie-n cartea Lui.

Să nu ceri nimica
Ce nu ți-i dat să ai,
Să nu te joci de-a viața,
Că doar una o ai.

Oricine ai fi tu,
Să judeci numai drept
Și să-L ascuți în toate
Pe Domnul înțelept.

Oricine ai fi tu,
Privește la cer în sus
Și-ți adu aminte
De crezul lui Iisus.

Să nu uiți vreodată
Prin viață trecînd,
Că trebuie să fii om.
Om - în primul rînd.

НЕ ЗАБУВАЙ

Із Смокіне Ротару

Не забувай ніколи,
Дитино, про одне,
Господь тобою ходить
Чи добре, а чи зле.

Не сотвори нікому
Поганого, не смій,
Господь усе побачить
Й запише в Зошит свій.

І не проси нічого
Що мати не дано,
З життям не грай, небого,
Лише одне воно.

І ким в житті не будеш,
Ти праведно суди,
І слухай Бога дуже
Й життям правді йди.

Хто б ти не був на світі,
Є заповідь проста:
Ти пам'ятай щомиті
Про Віру і Христа.

Не забувай єдине,
Коли життям ідеш,
Найперше будь людиною,
Людиною будь-де.

OCHII MAMEI

Am plecat de acasă-păsări călătoare,
Vom veni vreodată, cine știe, oare?
A rămas în poartă întristată mama,
Gingașa ei șoaptă, albă ca năframa.

Refren

Ochii mamei mă așteaptă ca să vin acasă,
Ochii mamei, plini de oboseală, de speranță
Ochii mamei dă-le, Doamne, o lacrimă-n vecie
Nu de jale, ci de bucurie

Zboară-fulger anii parcă-ar fi secunde,
Limpezi, ochii mamei, te găsesc oriunde,
De te bate soarta, de te bate vântul,
Ochii mamei-ți iartă fapta și cuvântul.

Iată-ne în pragul trist al bătrâneții
Dulce amintire – anii tinereții,
Plini de-nțelepciune ne-nconjoară anii,
Veșnică povață – ochii dulci ai mamei.

МАМИНІ ОЧІ

З Василя Бику

Вирушали з дому птахами літати,
Чи колись повернемось, хто це може знати.
На воротах ждати мама залишилась,
Її ніжний шепіт, як хустина біла.

Приспів:

Очі мамині чекають, чи вернуть зумію,
Очі мамині – криниця втоми і надії,
Очі мамині – дай Боже сльозинку поради,
Не від жалю, а тому, що рада.

Час летить миттєво, наче блискавиця
Тихі очі мами знайдуть тебе в світі.
Чи дістане доля, чи дістане вітер,
Очі материнські все прощають дітям.

А прийде і стане старість в час осінній,
Солодко згадаємо юності цвітіння.
Злагода і ніжність серце залоскоче,
Вічна нам порада – материнські очі.

V.

ПІСНІ

(на слова Василя Васкана)

РУШНИКИ

Муз. Віктора Рурака

Em
Як з'яв - ля - є - мось на світ ми,

G Am Em
в криж - ні - бі - лі руш - ни - ки, по - лот - ня - не ди - во світ - ле,

Am/F# H7 Am7 D
плід ду - ши і хист ру - ки. Як прий - де по - ра до шлю - бу

Dm E E7 Am Am/G
з блис - ком зо - ло - та кі - лець -

Am/F# Em
руш - ни - ки з ди - тинст - ва лю - бі

Am H7 Em E7 **Приспів**
ля - жуть в стеж - ку під ві - нець. Руш - ни -

Am D7 G C
ки, руш - ни - ки - на - че до - лі сто - рін - ки. Ва - ша

Am/F# H7

мо - ва пи - сан - ко - ва збе - рег -

I. Em D/F# G E7/G# 2. C H7 Em

ла - ся на ві - ки. Руш - ни - // - ла - ся на ві - ки.

Як з'являємось на світ ми,
В крижні – білі рушники,
Полотняне диво світле,
Плід душі і хист руки.

Як прийде пора до шлюбу
З блиском золота кілець –
Рушники з дитинства любі
Ляжуть в стежку під вінець.

Приспів:

Рушники, рушники – наче долі сторінки.
Ваша мова писанкова збереглася на віки.

Чи коли від краю свого
Довгий шлях кудись лежить,
Рушником й хрестом в дорогу
Рід тебе благословить.

А прийдеться шлях останній
Нам відміряти в житті,
Рушники прості, прощальні
З калачами – на хресті.

Приспів:

ТРЕБА ДВОХ

муз. Михайла Мафтуляка

Не дуже швидко, грайливо.

Piano

mf

tr

Я і ти,

Pno.

Я і ти, як ті ле-бе-ді у не-бі. Я і ти, я і ти,

Pno.

mf

як у пта-ха два кри-ла, на-ша піс-ня на дво-х не спі-ва-єть-ся без

те - бе. Тре - ба нас тре - ба двох, щоб ця піс - ня о - жи - ла. На - ша
 Pno.

тр
 піс - ня на двох не спі - па - сти - ся без те - бе. Тре - ба
 Pno. тр

нас, тре - ба двох, щоб ця піс - ня о - жи - ла.
 Pno.

для повторення
 ла ром.
 для повторення для закінчення
 Pno.

Я і ти, я і ти,
Як ті лебеді у небі,
Я і ти, я і ти
Як у птаха два крила,
Наша пісня на двох
Не співається без тебе,
Треба нас, треба двох.
Щоб ця пісня ожила.

Я тобі, я тобі,
Я тобі дарую зірку,
Я тобі, я тобі,
Я тобі її дістав.
Щоб тобі, щоб тобі
Не було ніколи гірко,
Я тобі принесу
Мед кохання на вуста.

Ми удвох, ми удвох,
Ми удвох йдемо між квітів
Зустрічаєм зорю,
Що радіє нам обом,
Я і ти, я і ти,
Найщасливіші у світі,
Ми зустріли свої
Дивні ранки над Дністром.

ДО МАМИ

муз. Олександра Жукова

Andante
a-moll

d-moll E7 a-moll d-moll G7

1 - ду, і - ду до ма-ми - и в гості я - я, зій-деть-ся зно - ну вся мо - о - я сім'

4 C-dur C7 F-dur G7 C-dur A7

я - я, Ме - ні до до - му йти дав - но прий-шла по - ра, де

1. 2. 3. Coda

d-moll a-moll E7 a-moll C7 a-moll a-moll

рід-на ха-та жде ме - е - не ста - ра - а, Ме-ні до ра - а. Зустрінь ма На - ас

Іду, іду до мами в гості я,
Зійдеться знову вся моя сім'я,
Мені до дому йти давно прийшла пора, 2р.
Де рідна хата жде мене стара.

Зустрінь, матусю, таточку, зустрінь,
З далеких я вертаюся сторін,
До дому хочу, де чекає рідний дім, 2р.
Лишитись хочу в домі я своїм.

Почуй, почуй, мій брате дорогий,
Почуй, сестричко, голос щирий мій,
Зберімося разом, любі, всі у добрий час, 2р.
Бо кличе в гості, кличе мама нас.

БУКОВИНСЬКА ХАТА

муз. Олександра Жукова

Andante
c-moll f-moll c-moll G7 c-moll Es-dur As-dur B7 Es-dur B7 Es-dur

Voice

Не зга-ся-ють зо-рі у не-бес-нім мо-рі, зо-ло-тять-ся до-лі на не-бес-нім по-лі

5 As-dur B7 Es-dur C-dur

Voice

Свят - ку - ють трем - бі - ти, ве - се - лять - ся ді - ти,

7 f-moll B7 c-moll G7 c-moll

Voice

га - зди в Бу - ко - ви - ні стіл нак - ри - ли ни - ні.

Не згасають зорі
У небеснім морі,
Золотяться долі
На небеснім полі.
Святкують трембіти,
Веселяться діти,
Газди в Буковині
Стіл накрили нині.

Нас зібрав господар
Й господиня славна
У світлу господо-
їй миру і слави,
Щоб вітри минали,
Щоб пісні лунали,
Щоб біди не знали
Й за столи сідали.

В Садгорі й Бересті
Ви здобули честі,
Трударі ви чесні,
Щирі й не облесні.
Дай Вам, Боже долі,
Як колосся в полі,
Від Різдва зірниці
Й чистої водиці.

Буковинська хата
Чиста і багата,
В ній для друзів свято,
Цевідмамейтата,
Від труда й природи,
Від душі народу,
Від дощу рясного,
Від Господа Бога!

ВЕРТАЙСЯ ПІСНЕ

муз. Олександра Жукова

Allegretto
 8 c-moll F7 B-dur f-moll G7 c-moll

Voice
 1 Сьо - го - дні вран-ці сні яс - ні - і до ме - не зню-ву не при - хо - дя - я-ть, ку

5 F7 B-dur c-moll D7

Voice
 6 ди го-ді-ли-ся піс - ні - і лю-бов - но наз-ва-ні на - род - ні - і. Че

9 g-moll c-moll F-dur B-dur G7

Voice
 10 му чу-жий мо-тив й сло - ва - а нас о - то-чи-ли, мов у па - стці-і чо

13 c-moll F7 B-dur c-moll A7 D7

Voice
 14 му не на - ша, не жи - ва - а не ви-ши-ван - ці і за - па - стці-і. Зби

17 g-moll D7 g-moll G7 c-moll

Voice
 18 рай-мось в ко-ло, за сто - ли - и, ді - лі - мо хліб піс-ні спі-вай - мо-о, щоб

21 1. F7 B-dur Es-dur A7 D7 B-dur 2.

Voice
 22 і хо-ті-ли і мог-ли - и - щоб нам жи-ло-ся бра-ття фай-но-о. Зби ли - и - щоб

26 Es-dur D7 g-moll CODA B-dur

Voice
 27 нам жи-ло - ся бра-ття фай - но - о. Чо - ли - и - щоб

29 Es-dur D7 g-moll

Voice
 30 нам жи-ло - си бра-ття фай - но - о - о.

Сьогодні вранці сни ясні
До мене знову не приходять
Куди поділися пісні
Любовно названі народні.
Чому чужий мотив й слова
Нас оточили, як у пастці
Чому не наша, не жива
Не в вишиванці і запасці.

Приспів:

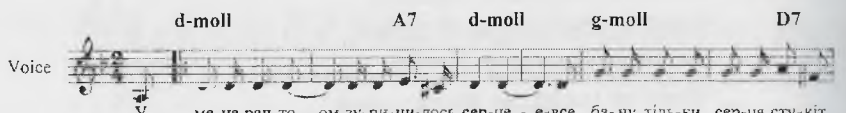
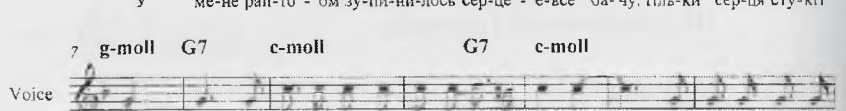
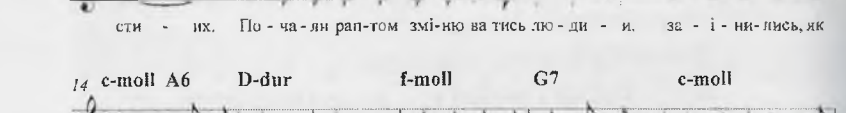
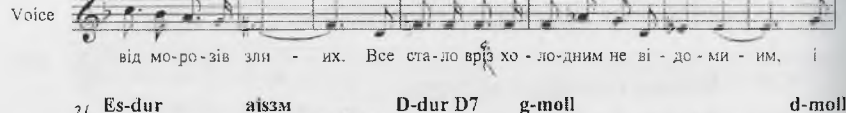
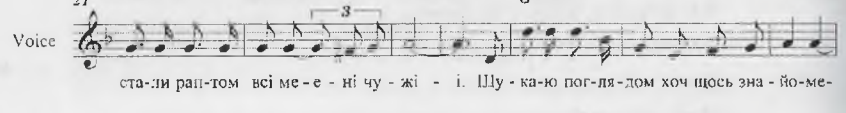
Збираймося в коло, за столи,
Ділімо хліб, пісні співаймо.
Щоб і хотіли і могли –
Щоб нам жилося, браття. Файно!

Невже нам інші до душі,
Як шорти, кепі і валюти,
Невже нові товариші
Нам менше ніж чужі, і люті.
Вертаймо браття до своїх
Джерел до чистих і глибоких,
Пісень веселих і сумних
В яких звияга, віра, спокій.

Приспів:

ДО СОНЦЯ, ДО НАУКИ, ДО ЛЮБОВІ

муз. Олександра Жукова

d-moll **A7** **d-moll** **g-moll** **D7**
 Voice
 ме-не рап-то - ом зу-пи-ни-лось сер-це - е-все ба-чу, тіль-ки сер-ця сту-кіт
 7 **g-moll** **G7** **c-moll** **G7** **c-moll**
 Voice
 сти - их. По - ча-ли рап-том змі-ню ва-тись лю-ди - и. за - і - ни-лись, як
 14 **c-moll** **A6** **D-dur** **f-moll** **G7** **c-moll**
 Voice
 від мо-ро-зів зли - их. Все ста-ло вріз хо - ло-дним не ві - до-ми - им, і
 21 **Es-dur** **aisz** **D-dur** **D7** **g-moll** **d-moll**
 Voice
 ста-ли рап-том всі ме-е - ні чу - жі - і. Шу - ка-ю по-гля-дом хоч щось зна - йо-ме-
 28 **g-moll** **A7** **d-moll** **A7** **d-moll**
 Voice
 е, знай - ти би щось ус - міх-не-не мер-щій - ій. По ні-ме-мо сво - ї - їх.

У мене раптом зупинилось серце –
 Все бачу, тільки серця стукіт стих.
 Почали раптом змінюватись люди,
 Заїнились, Як від морозів злих.
 Все стало враз холодним, невідомим,
 І стали раптом всі мені чужі.
 Шукаю поглядом хоч щось знайоме,
 Знайти би щось усміхнене мерщій.

Побачити, щоб серце завелось,
Застукало, щоб знов життя пішло,
Щоб знов ожили люди і колосся,
І відступило, відпустило зло.
Таке воно нещадне і кусюче,
Принишкло – заховалося за пень,
А поцілунок того зла гадючий
Спинити серце може в білий день.

Отямтесь люди, сестри й побратими,
Від сонця наберімося тепла.
І не ділімось! Поділім хлібину!
Хай висохне від сонця корінь зла.
До сонця. До науки, до любові,
До пісні, не скоряймося зимі,
Піднімімось з колін, брати по крові,
Й дітей своїх піднімемо самі!

ЗАЖУРЕНИЙ ЛИСТОК

муз. Олександра Жукова

$\text{♩} = 80$
moll As7 c-moll As-dur f-moll c-moll

Voice

За - жу-ре-ний лис-ток у-пав з че-реш ні - і, для ньо-го о-се - ні по-ра нас - та-ла-

8 F-dur G7 c-moll Des-dur G7

Voice

а, для ньо-го це бу-ло сьо-год-ні в пер-ше - е, лю-бов йо-го скін-чи-ла-ся від

15 c-moll c-moll As7 c-moll b-moll

Voice

па-ла - а. Я з ним не-на-че рід-ний брат су-му-ю - ю, він ще жи-вий, та

22 C7 f-moll f-moll G7 As-dur

Voice

з гіл-ки вже зір-вав-ся - я. Йо-го те-пер лише ро-са ці-лу - є - є - є... чо-

29 f-moll fis3m G7 c-moll As7 c-moll

Voice

му він в лип-ні в зо-ло-то приб-рав-ся - я? Зас-му-че-ний лис-ток у-пав з че-реш-ні-

36 b-moll C7 f-moll f-moll G7

Voice

і, ко-хан-ня не хо-тів ли-шить на по-ті - ім, чи за-хо-тів і тут ли-ши-тись

43 As-dur Des-dur G7 c-moll As-dur

Voice

пер-ши - им - у лип-ні, у о-сін-ній по-зо-ло-ті - і, не пос-пі-шай, не

50 c-moll As7 D7 G7 c-moll

Voice

пос-пі-шай, не йди - и, на ме-не і на о-сін-ь пі-дож-ди - и,

Зажурений листок
упав з черешні,
Для нього осені
пора настала,
Для нього це було
сьогодні вперше,
Любов його скінчилася,
Відпала.

Я з ним неначе рідний брат
сумую,
Він ще живий,
та з гілки вже зірвався.
Його тепер
лише роса цілує...
Чому він в липні
в золото прибрався?

Засмучений листок
упав з черешні,
Кохання не хотів
лишити на потім,
Чи захотів і тут
лишитись першим-
Улипні
у осінній позолоті.
Не поспішай,
не поспішай,
не йди,
На мене
і на осінь
підожди.

КОЛИ НАСТАНЕ ВЕЧІР

муз. *Олександра Жукова*

Andante c-moll D7 f-moll G7 c-moll f-moll c-moll

Voice

Ко - ли нас-та-не ве-чір,сні-жин-ки за-ро - ять, на - ки-неш шаль на пле-чі і

D7 G-dur C7 f-moll B7 Es-dur

Voice

ся-деш за ро - яль. Візь-мені а-корд лю - би-мий для се-бе і для нас, і

13 f-moll c-moll D7 G7 c-moll B7 Es-dur

Voice

в сніж-ну даль по - ли-не за - мрі - я-ний ро-манс. У ньо-му все,як тре-ба, ко-

19 G7 As-dur f-moll c-moll D7 G7

Voice

хан-ня, ра-дість,сум, і зір-ка зня-та з не-ба, і хвиль каз-ко-вий шум. Ду-

25 C7 f-moll B7 Es-dur f-moll

Voice

ша від ньо-го млі - є, і пла-че і рос - те, а в сер-ці нос-таль-

30 c-moll D7 G7 1.2. c-moll 3. c-moll

Voice

гі - я тро - ян - до - ю цві - те. Візь те - є.

Коли настане вечір,
Сніжинки зароять,
Накинеш шаль на плечі
І сядеш за рояль.
Візьмеш акордлюбимий
Для себе і для нас,
І в сніжну даль полине
Замріяний романс.

Приспів:
У ньому все, як треба,
Кохання, радість, сум,
І зірка знята з неба,
І хвиль казковий шум.
Душа від нього мліє,
І плаче і росте,
А в серці ностальгія
Трояндою цвіте.

Візьмеш акорд останній,
Та не стихає враз
Наш юний той весняний,
Хвилюючий романс.
Бо вічна, бо неспинна
Життя людського мить,
І молодість не винна,
Що полум'ям горить.

Приспів:

Коли настане вечір,
В кімнаті ти і я,
Обійму ніжно плечі
Й ти сядеш за рояль.
Візьмеш акорд той давній –
Його для тебе спас –
Й полине не останній
Для нас для двох романс.

ПРАВДИ НЕ ОБДУРИШ

муз. Олександра Жукова

Chord: **E-moll** a-moll H7 e-moll G-dur D-dur G-dur D7 G-dur

Voice: Знай-деш там, де пок ла - ав, а чу - же не ві - іч-не - е. Те по-чу

10 Chord: **H7** e-moll a-moll Fis7 H-dur E7 a-moll D-dur

Voice: у-сш, що й ска-за - ав, див-ля - чись у ві-чі - і. Ус-мі-хнуть-ся

19 Chord: **G-dur** a-moll H7 e-moll E7 a-moll

Voice: і то - бі - і, ко - ли ти не хму - у - ри - ий, ін - ше

26 Chord: **D7** G-dur C-dur Fis7 H7 e-moll

Voice: гру - ші на вер-бі - і; прав-ди не об-ду - у - ри - нш.

Знайдеши там, де поклав,
 А чуже-невічне.
 Те почувеш,
 Що й сказав,
 Дивлячись у віч!
 Усміхнуться
 І тобі,
 Холи ти не хмурий,
 інше-груші
 На вербі:
 Правди не обдуриш.

Бо вона
Собі така,
Як життя на світі,
Може бути
І гірка,
І в медовім цвіті.
Вона дуже
Любить труд
І молитву чесну,
І ненавидить
Отрут
На губах облесних.

Біля серця
Ти її
Зігривай в морози,
Довіряй
Усі свої
Радощі і сльози,
І тоді
Усе своє
Будеш знати й мати,
Правда силу
Нам дає,
Як мама і тато!

РОЗВІЙ ПЕЧАЛЬ

муз. Олександра Жукова

Andante

c-moll

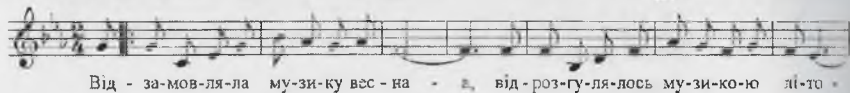
C7

f-moll

B-dur

B7

Es-dur

As-dur

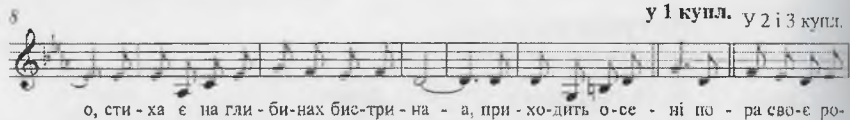
f-moll

D7

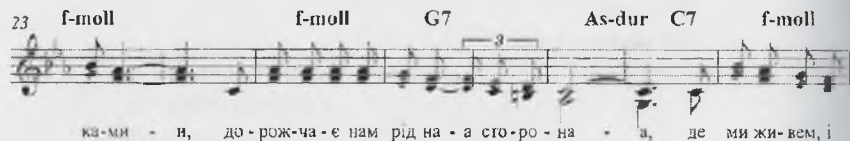
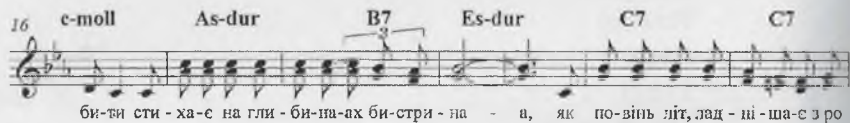
G-dur

G7

G7

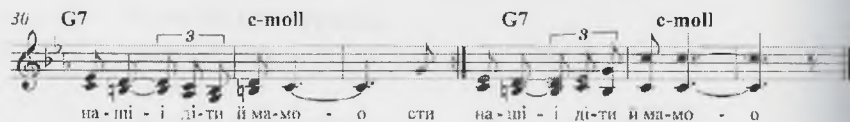

у 1 купл. у 2 і 3 купл.

12.

3.

Відзамовляла музику весна,
Відрозгулялось музикою літо,
Стихає на глибинах бистрина,
Приходить осені пора своє робити.

Приспів:

Стихає на глибинах бистрина,
Як повінь літ, ладнішає з роками,
Дорожчає нам рідна сторона,
Де ми живем, і наші діти й мамо.

На цій землі наші зоря і хрест.
На цій землі боги ми і раби ми –
Тут наша слава і жура і честь,
І все, що є, і що не доробили.

Приспів:

Зумій, крізь муки, на своїх плечах
Свій хрест донести так, як ти і мріяв,
І не забудь, що мамину печаль
Ніхто, ніхто, крім тебе не розвіє.

Приспів:

ЯБЛУКА ДИТИНСТВА

муз. Олександра Жукова

$\text{♩} = 80$
f-moll G7 C7 f-moll F7

Voice Від-спі-ва-ли, від-гу-у-ля-ли вес-ни-и - н. Від-шу-мі-ло лі-то-о се-ред

b-moll Es7 As-dur b-moll

Voice тра - ав, тіль-ки по-си - ві-ли-ий мій ро - ве-сни-и - ик про ми-ну-ле

14 G7 C-dur C7 es-moll F7 b-moll

Voice ти-хо-о на-га да - ав. Зга-ду-ю не - гас-ну-у-че і чисте - е - е,

21 C7 As-dur b-moll

Voice як ба-бу-ся в зим-ньо-о-му вбра-нні - і най-со-лод-ші яб-лу-у-ка ди-

27 f-moll b-moll Des7 f-moll C7 f-moll

Voice тип-ства-а - а аж на піч при-но-си-и-ла ме-ні - і. ні - і.

1.2.3. Coda f-moll

Відспівали, відгуляли весни.
Відшуміло літо серед трав,
Тільки посивілий мій ровесник
Про минуле тихо нагадав.

Приспів:
Згадую негаснуче і чисте,
Як бабуся в зимньому вбранні
Найсолодші яблука дитинства
Аж на піч приносила мені.

Відлітають вирієм лелеки
У краї далекі і чужі,
Затихає десь пташиний клекіт,
А тепло живе в моїй душі.

Приспів:

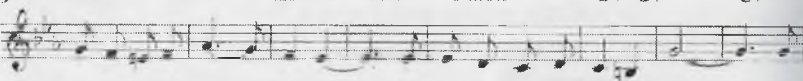
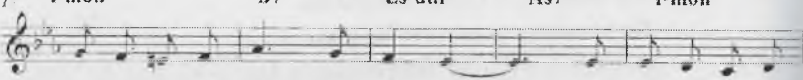
Завівають віхоли дороги,
По яких ходили між людьми,
Залишилось нам пройти ще трохи –
Те забути неспроможні ми.

Приспів:

На чолі літа сліди лишали,
Болі серця ранили не раз,
Всякого в своїм житті пізнали,
Та не може цього стерти час.

В КІНЦІ ВЕСНИ СИПНУЛО СНІГОМ

муз. Олександра Жукова

c-moll **c-moll** **f-moll** **B-dur B7** **Es-dur C7**
 Voice
 В кін - ці вес - ни сип - ну - до сні - гом, ніх - то й о - тя - ми - тись не всти - не: вже
 9 **f-moll** **B7** **Es-dur** **As7** **f-moll** **D7 G7** **C7**
 Voice
 ско - ро лі - то па - хне хлі - бо - ом - і рап - том сніг, вес - ня - ний сні - іє. Вже
 17 **f-moll** **B7** **Es-dur** **As7** **f-moll**
 Voice
 ско - ро лі - то па - хне хлі - бо - ом - і рап - том сніг, вес -
 22 **D7** **G7** 1.2. **c-moll** 1.3. **c-moll**
 Voice
 ня - пий сні - іє. Так та - а.

В кінці весни
 Сипнуло снігом,
 Ніхто й отямитись
 Не встиг:
 Вже скоро літо
 Пахне хлібом –
 І раптом сніг,
 Весняний сніг.

Так і життя,
 Буває, вдарить,
 Аж серце спиниться

На мить,
Та доля є,
Вона розрадить,
Відступить лихо,
Відболить.

І вже весна
Сніги змитає,
Листком завзятим
Пророста,
Весна тобі
Пісні співає,
Твої цілуючи
Вуста.

БАТЬКІВЩИНО МОЯ

муз. Олександра Жукова

Moderato

h-moll Cis7 Fis7

Voice Сон-це ра-но вста - є, про мінь ро-са-ми сріб-ни-ми

h-moll A-dur A7

Voice 3 ли-це-є, за-ру-м'я-нив-ся сві-т, зо-ло-ті-ють хлі-ба-ми по-

D-dur a-moll H7 a-moll H7 H7 e-moll

Voice 6 ля-я. Мов ка-ли-на цві-те-є нєв-ми-ру-ща мо-я Ук-ра-ї-на-

e-moll h-moll e-moll Fis7 h-moll A7 D-dur

Voice 10 а, це-до-ля мо-я, це і піс-ня мо-я-я. Ве-сел-ка над сві-то-

H7 e-moll h-moll e-moll Fis7

Voice 15 ом-мо-я Бать-ків-щи-на це до-ля мо-я, це і піс-ня мо-

1. 2. 3. h-moll h-moll

Voice 20 я-я-я. Про-лі-та-ють ро-я-я-я.

Сонце рано встає,
Промінь росами срібними лине,
Зарум'янився світ,
Золотіють хлібами поля.
Мов калина цвіте
Невмируща моя Україна,
Це-доля моя,
Це і пісня моя.
Веселка над світом –
Моя Батьківщина
Це-доля моя
Це і пісня моя.

Пролітають роки,
Пролітають віки як хмарини,
Вічна неба зоря,
Заповітна козацька земля,
Від Дніпра до Карпат
Невмируща моя Україна,
Це-доля моя,
Це і пісня моя.
Героїв перлина,
Моя Батьківщина,
Це-доля моя,
Це і пісня моя.

ПЕРЕКЛИЧКА

Будь-яку серйозну справу
Грандіозну й невеличку,
І сімейну, і державну
Починають з переклички.

То ж й сьогодні в день квітневий,
Глігоровий. Ювілейний
Не міняймо древню звичку
Починаймо перекличку.

Та щоб бути справедливим
Й не образити нікого,
З кожного села назвемо
Делегата ми одного.

Андрицький, Балан,
Чубрей і Попан,
Парпауц і Попадюк
Ревага, Вакарчук,
Зайдел, Морарь, Стаднійчук.
Нікітович, Вакарюк
Корнецький, Криган.
Каптарь, Синжерян,
Калараш, Танас, Кифяк
Дмітрієв і Федоряк,
Турун, Зварич, Семенюк,
Манолій, Чобан, Ільчук
Банарь, Берча, Раца, Жук.
Кіріл, Гільбурд, Каліструк!

Список цей – і радість, й горе,
Він короткий, друзів – море,
Літописці підростуть.
Новий папірус складуть,
Головне – з Коня не впасти.
Й в Славні списки ті попасти.
Й подякуймо Степану
Що зробив для друзів Шану!

ДОРОГИЙ ЮВІЛЯРЕ!

Ваша дорога обсаджена Тополями, Липами, Шовковицею, Горіхами.

Вам сьогодні приносять Квіти і Хліб.

Вам дарують найдорожче.

Я прошу сьогодні від Вас дозволу від свого імені, моєї родини, друзів і ровесників, творчих людей і особливо письменників Буковини і України подарувати Вам на пам'ять книжку «Колос Глігора», і здійснити разом із Вами, і героями цього ювілейного видання презентацію у режимі дотримання вимог карантину.

Хай ця своєрідна презентація не зменшить високої ціни Поваги і Визнання Вашого величезного вкладу у розвиток нашого краю, заслуг Вашої Славної родини Глігорів, Вашого села і нашого Славного Новоселицького району.

На Золотих сторінках Новоселиччини серед найяскравіших імен – Ваше ім'я. І це – заслужено і робить нам усім велику Честь.

Наше покоління на чолі із Лідерами Часу – а Ви є Лідером Аграріїв України – своїм Талантом і щоденною працею створили

і творять сучасну Державу, як ту фортецю в Хотині, якій стояти віки на Честь і Славу всіх наших поколінь.

Високоповажний Степане Савовичу!

Презентуючи сьогодні книжку про Вас, авторський колектив цього скромного видання свідомий того, що не можна обійняти неосяжне. А ваше життя – неосяжне, Ваші плани – грандіозні, на багато поколінь Вашого роду і нашого народу. Дай Боже їм здійснитись.

Через те пропонована і подарована Вам книжка із серії «Родина» – це лише записна книжечка, що доповнює започатковану Вами сімейну енциклопедію – літопис про родину Глігорів. Віримо, що вона знайде продовження на радість людей які Вас шанують за Людяність і Вірність рідній Землі-Глії, рідним Ванчиківцям, Новоселицькому краю.

Коротко про книжку «Колос Глігора».

Автор зібрав у святковий букет імена, спогади про спільну роботу, поезію про друзів, пісні про рідну землю, родину, сусідів, спортсменів, наставників і учнів Степана Глігора. А це – Люди і їхні діла, творчість і робота.

Тут би й завершити святковим концертом друзів Степана Савовича, заслуженого Академічного Буковинського ансамблю пісні і танцю імені Андрія Кушніренка, але це вже з волі народного артиста України Ярослава Солтиса, художнього керівника цього всесвітньовідомого колективу.

Надіємось на святковий фінал. А за традицією – в подарунок до Книжки – мульць ань тряске!

Многая Літа.

І фото на згадку.

Щирість і Білу заздрість засвідчують:

Василь Васкан

Ганна Вакарчук

Микола Калістрок

Йосип Гаврилюк

Андрій Романцов та інші ...

08 квітня 2021

Ванчиківці

ЗМІСТ

I.

ВІТАННЯ ЮВІЛЯРУ

Здійснена мрія	7
Пісня на зорі	9
Степан Глігор:	
«На світі немає нічого ціннішого за людяність»	11
Земля Степанія	19
Бесарабські глігорянки	37

II.

ВАТРА ДОЛІ

Феномен Ванчиківців	42
Стальнівці	45
Строїнці	47
Маршинці	50
Новоселиця	51

III.

СЛАВА ДРУЗЯМ

Поспіваймо разом про Вічне... ..	56
Гордість народу	57
Сценарний план проведення літературно-мистецького вечора-спогаду «А музика звучить...», присвяченого 95-й річниці від дня народження народного артиста України, композитора Степана Сабадаша	60
Відрядження у ... сьогодні	66
Вихованці вклоняються щиро	70
Лілія	72
М'яч і Раца	74
Плече друга	76
Друзям	77
Аве, Марія	78
Колос і Космос	80

Твої стежки.....	81
Нас не зламати.....	83
Молитва.....	84
А ліс шумить.....	85
Чекай.....	87
Горіхопад.....	88
Для двох.....	89
Спартак.....	90
Спогад ветерана.....	92
Чужина – не родина.....	94
Голодомор.....	95
Земля моя.....	96
Полум'я і сніг.....	97
У Музеї Хліба.....	98
Сухар.....	99
Веселий Хліб.....	100
Розгадка.....	101
Лірична.....	102
України душа молода.....	103
Осанна.....	104
Екскурсія.....	106
Це далеке дитинство.....	107
Нектар.....	109
Не сам я на орбіті.....	110
Може я тебе вигadaв.....	111
Сила Слова.....	112
Найдорожче.....	114
Схожість.....	115

IV.

ПЕРЕКЛАДИ (переклав Василь Васкан)

Nu lucrezi, p-ai se mânca.....	116
Не працюєш – не їсиш.....	117
Anger de pază.....	118
Ангел-хранитель.....	119
Face să trăiești.....	120

Варто жити	121
Култул пэмынтулуй	122
Культ Землі	123
Sa nu uiti	124
Не забувай	125
Ochii mamei	126
Мамині очі	127

V.

ПІСНІ (на слова Василя Васкана)

Рушники	128
Треба двох	130
До мами	133
Буковинська хата	134
Вертайся пісне	136
До сонця, до науки, до любові	138
Зажурений листок	140
Коли настане вечір	142
Правди не обдуриш	144
Розвій печаль	146
Яблука дитинства	148
В кінці весни сипнуло снігом	150
Батьківщино моя	152
Перекличка	154
Дорогий Ювіляре!	155

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ВИДАННЯ

Василь ВАСКАН

КОЛОС ГЛІГОРА

До 80-річчя
Степана Савовича Глігора

Формат 60x84/16. Друк електронний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 10,0. Обл. вид. арк. 11,2

ПП «Видавничий дім «РОДОВІД»

Чернівці, вул. Заводська 26 а, тел. 0372-55-85-48

Василь Васильович Васкан народився 4 листопада 1941 р. в с. Котелеве Новоселицького району, закінчив фізико-математичний факультет Чернівецького університету, Київську ВПШ, кооперативний технікум (правознавство), працював педагогом, був на державній роботі, головою обласної письменницької організації, видав ряд збірок поезії і прози.

Голова обласного товариства «Україна-Молдова». Заслужений працівник культури України.